

DJURSKYDDET

MEMBERSTIDNING FÖR DJURSKYDDET SVERIGE • NUMMER 3/2014 • ÅRGÅNG 124

ÄLGARNA DEMONSTRERAS

Landets älgparker drar turister. Skogens konung trivs bäst på stora ytor. **SID 22**

+

DJURSKYDDETS ÅRSSTÄMMA

Nytt ungdomsförbund, ny djurskyddspolicy och ny styrelse. **SID 28**

DJURENS VALFRÅGOR

Djuren saknar röster. Men deras liv påverkas av vad vi väljer. Vad innebär riksdagsvalet för djuren? **SID 8**

8

**SAKER ATT TÄNKA
PÅ NÄR DU SKA
FÖRSÄKRA DITT
DJUR**

Djurkrysset

Tävla och vinn prylar från Djurskyddet! **SIDAN 30**

Fråga experten

Ska jag låta igelkotten var ifred? **SIDAN 33**

Kitty Jutbring

funderar över vad en äkta djurvän och djurälskare är. **SIDAN 35**

Viacutan® Plus

– för glänsande päls och frisk hud

Be din veterinär
om mer
information
eller läs mer på
www.bivet.nu/se

Viacutan® Plus har den rätta balanserade sammansättningen som ger huden näring och som ger hunden eller katten en skinande päls.

I **Viacutan® Plus** kombineras essentiella omega-3 fettsyror från fisk med omega-6 fettsyror från gurkört. Dessutom innehåller **Viacutan® Plus** naturliga antioxidanter i form av extrakt från gurkmeja och rosmarin.

Viacutan® Plus kan dessutom fungera understödjande vid hudproblem.

SMARTPHONE

SCANNA KODEN
OCH LÄS MER OM
VIACUTAN

natural care by
Boehringer Ingelheim

Vi hjälper djuren

■ **Djurskyddet Sverige** är med sina ca 12 000 medlemmar och 56 anslutna lokalföreningar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi har arbetat i över 100 år för att hjälpa djuren.

■ **Vår vision** är ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Vi jobbar för att djur ska behandlas väl, oavsett om de lever vilt, hålls för människans sällskap eller föds upp för att bli mat. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. När djur avlivas eller slaktas ska det ske på ett smärtfritt sätt.

■ **Vi opinionsbildar och** påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer samt är remissinstans åt departement och myndigheter.

■ **Våra lokala föreningar** arbetar bland annat med att ta hand om djur som har blivit hemlösa och vanvårdade.

■ **Internationellt arbetar vi** genom Nordiska Djurskyddsrådet, Eurogroup for Animals och World Animal Protection (WAP).

■ **Vårt arbete finansieras** av medlemsavgifter, arv och gåvor. Organisationen har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll. Läs mer på www.djurskyddet.se.

FÖRBUNDSSTYRELSEN

Tillförordnad ordförande Sven Stenson

Ledamöter Carl Dickfelt, Göran Gustavsson, Ingrid Redbo, Katarina Lingehag-Ekholm, Lars Audell, Linda Maria Vonstad, Terese Askerstedt
Ersättare Annelie Daging, Veronica Ekström, Owe Sandström

PLUSGIRO: 90 01 06-6

BANKGIRO: 900-1066

KANSLI

Generalsekreterare Åsa Hagelstedt

Medlemsservice Bella Öberg

Medlemsservice & administratör

Lisa Ståhl

Administratör & ekonomiassistent

Irmeli Tarma

Informatör & insamlingsansvarig

Sara Frick

Administratör &

Tidningen Djurskyddet Pontus Ljunghill

Tidningsredaktör Micke Hanås (Vik)

REDE Helena Risinger

TIDNINGEN DJURSKYDDET

ANSVARIG UTGIVARE

Elsa Frizell

REDAKTÖR

Micke Hanås

GRAFISK FORM

Mathias Lövsström

LAYOUT

Sara Frick

OMSLAGSFOTO

Aristocrats-hat

ANNONSANSVARIG

Cecilia Lindstrand

cecilia-lindstrand@ardeo.se

TRYCK

Sörmlands Grafiska

MATERIAL

Redaktionen ansvarar inte för insänt, icke-beställt material

MANUSSTOPP FÖR NÄSTA NUMMER

6 oktober

KONTAKTUPPGIFTER

Djurskyddet Sverige

Virkesvägen 10

120 30 Stockholm

Tel: 08-673 35 11

info@djurskyddet.se

redaktionen@djurskyddet.se

WEBB

tidningen.djurskyddet.se

ISSN

1651-4505

INNEHÅLL / 3.2014

TEMA VALET 2014

Foto: Istockphoto

8 Valtider. Så påverkar valet djurens vardag. Läs var de olika partierna ställer sig i djurfrågorna.

Foto: Yvonne Blomgren

20 Kärlek vid första ögonkastet. Alfred hade turen att hitta rätt familj direkt.

Foto: Micke Hanås

22 I sin naturliga miljö. Älgparkerna utgör en egen nisch bland landets djurparker.

Foto: Micke Hanås

28 Djurskyddet höll stämma. Ny styrelse vald, och beslut om att ett ungdomsförbund ska startas.

Läs fler nyheter på
vår webbtidning:
tidningen.djurskyddet.se

Micke Hanås

Vik redaktör

micke.hanas@djurskyddet.se

LEDARE

Handen på hjärtat

■ **Just nu slutspurtar** landets politiker inför valet. Partierna tävlar om uppmärksamheten och lovar mycket. Djurskyddet är många väljares hjärtefråga – men hur mycket kan politikerna göra för djuren? Enligt djurskyddslagen har djuren rätt att få utföra sina naturliga beteenden. Men så länge vår livsstil kräver ofantliga mängder djur för konsumtion – närmare 90 miljoner djur slaktas på svenska slakterier varje år – är det omöjligt att uppfylla detta krav. Grisar som biter knorrarna av varandra gör det eftersom det inte finns tillräcklig naturlig stimulans. Kossornas glada skutt vid ett kosläpp kommer av att de inte smakat frihet på månader. Det som skiljer vårt svenska djurskydd, som vi slår oss så mycket på bröstet för, från resten av Europas, är än så länge detaljer.

Tänker man på detta kan det kännas hopplöst när politikerna presenterar förändringar som verkar vara småpotatis – som några extra kvadratmeter yta eller en skonsammare kastreringsmetod. Men då är det viktigt att komma ihåg att politik handlar om drömmar och visioner om framtiden. Och de små förändringarna är viktiga steg på vägen. Din röst i valet kan hjälpa politikerna att ta ännu ett steg mot en bättre värld för djuren.

Jag vill drömma om verklig förändring, en värld där småskalig gårdsproduktion är normen och där alla djur får gå ute så länge vädret tillåter. Djuren skulle vara avlade för bättre hälsa och motståndskraft mot sjukdomar. Vi skulle ha en mycket mindre djurproduktion sett till antal djur, men bönderna skulle tjäna många gånger mer på sina produkter.

I en sådan värld skulle köttet vara svindyrt. Men så måste det få vara. Det kostar att låta djuren leva mer naturligt. Du skulle kanske bara ha råd att äta kött på helgen, och äta vegetariskt resten av veckan. Men, handen på hjärtat, finns det något alternativ? ✕

TYCK TILL!

Mejla dina idéer och åsikter till redaktionen@djurskyddet.se. Läs fler artiklar på tidningen.djurskyddet.se. Följ oss på www.facebook.com/djurskyddet.

Nu får det vara nog!

Hej Tidningen Djurskyddet och tack för att ni finns och för det jobb ni gör.

Jag tycker att det är hemskt att vi konsumenter måste ta ansvar för djuren när vi handlar. Snart kan jag inte handla något utan att jag känner att något djur har fått lida. Köper man ägg eller kött kan man ju alltid välja KRAV. Men man vet ju inte till exempel hur hönsen har det som ger äggen till sockerkakor och andra matvaror. Ej heller grisarna vars kött ingår i vissa färdigrätter eller som smakförstärkare. För några år sedan fasade vi för hur USA födde upp Belgian Blue-kossor och tyckte det var sjukt att det bara handlade om att få så mycket kött som möjligt för så lite pengar som möjligt. Idag gör vi i Sverige likadant med flera olika djurarter. Framförallt

höns och grisar. De flesta grisar i Sverige trängs i fruktansvärda förhållanden där ljudnivån är bedövande och likaså stanken i små små utrymmen. Alla måste röra på sig samtidigt för att det ska gå. Nu ska man till och med fixera suggor "på prov". Vadå på prov?! Ja det är klart att det blir mindre klämskador på kulingarna men ska man plåga suggorna för det? Dom lever ju dessutom flera år. Ge dom istället tysta och större utrymmen med tillgång att få gå ute och böka!

Så hör upp alla butiksägare därute i landet! – Sälj inte varor till oss som är miljöfarliga eller där djur har plågats. Ta ert ansvar!

Hälsningar

En som vill se förändring

Halalkritiker har inte koll på fakta

Jag blir så arg när jag läser kommentarer från folk som fått dille på halal-kött. "Allt är halal-köttets fel, halal-köttet plågar djur, om våra barn får halalkött i skolan tvingas de på främmande seder" och så vidare.

Kolla upp fakta! För det första: halal betyder inte att slakten är omedövd. I Sverige slaktas allt halalkött enligt djurskyddslagen, dvs MED bedövning. I EU slaktas många djur utan bedövning – men det gäller BÅDE vanligt kött och halalkött! Och angående att tvingas på en främmande sed – om det går muslimska barn i skolan är det väl bättre att köpa in till exempel halal-slaktat nötkött så

kan kommunen köpa in ett större parti och spara pengar?

För djuret spelar det ju ingen roll hur det slaktas, eftersom det är bedövat, och för icke-muslimer spelar det väl ingen roll heller eftersom de inte tror på att halal-slakten har någon betydelse?

Till er som fortfarande inte gillar halal vill jag bara säga: är det djuret ni bryr er om, eller är det främmande seder som ni är rädda för?

**Krister Persson
Uppsala**

Köp ekologiska ägg!

Tack för numret om "Djurskydd i äggfabriken". Jag hade faktiskt ingen aning om att det var så illa i de frigående systemen. Och att de ekologiska inte heller var så bra för hönorna. Måste säga att numret lämnade mig lite nedslagen. Man måste ju jobba för att förbättra de frigående systemen och lösa problemen som de har. Inte slåss för att ha burarna kvar! Det känns fruktansvärt omodernt! Jag köper alltid ekologiska ägg och efter att ha läst numret så känns det fortfarande som det bästa alternativet. Även om vissa hönor stryker med på grund av hökar så känns det långt mer naturligt än de packade frigående stallarna!

**Raymond Andersson
Tullinge**

Foto: Pietro Izzo

Nederländsk domstol: Förbudet mot minkuppfödning olagligt

Foto: Elsa Frizell

I december 2012 jublade många djurvänner – Nederländerna förbjöd minkuppfödning, och förbudet grundades på ett etiskt ställningstagande. Landets minkfarmare fick till år 2024 på sig att avveckla sin verksamhet. De skulle inte få någon ersättning från den nederländska staten, annat än för rivningskostnader.

Men beslutet strider mot den europeiska konventionen om mänskliga rättigheter och den nederländska grundlagen, slår en domstol i Haag nu fast. I domen, som föll i onsdags, menar man att beslutet är olagligt eftersom uppfödarna blir av med sitt levebröd utan att få någon slags ersättning. Den nederländska minkpälssbranschen är världens tredje största, och producerar ungefär fem miljoner minkskinn per år. Nedläggningsbeslutet drabbade ungefär 170 minkfarmare.

I Sverige är näringen mindre – runt 70 farmer – men den växer. Tvärtemot vad folket

vill, enligt en undersökning från Djurens Rätt/Demoskop. Motståndet ökar, enligt undersökningen – åtta av tio svenskar vill förbjuda minkfarmning, jämfört med sju av tio för ett år sedan. Djurens Rätt överlämnade i maj över 30 000 namnunderskrifter mot minkfarmning till riksdagen.

Camilla Björkbom, förbundsordförande för Djurens Rätt i Sverige, menar att det nederländska slaget om minkfarmarna inte är avgjort än.

– Det är inte en mänsklig rättighet att bedriva just en minkfarm, säger hon.

Camilla Björkbom har varit i kontakt med holländska Bont voor Dieren, en organisation som kämpar mot pälsuppfödning, och säger att domen kommer att överklagas.

– Det faktum som kvarstår är att opinionen inte vill ha minkfarmer i Nederländerna. Det är något som man behöver ta hänsyn till. Och se hur man gör omställningen för de 170 farmarna. ✕

”Det är inte en mänsklig rättighet att bedriva just en minkfarm.”

Camilla Björkbom,
förbundsordförande,
Djurens Rätt

Mindre antibiotika används till djur

Nya siffror från Jordbruksverket visar att försäljningen av antibiotika till djur fortsätter att minska. De senaste åren har användningen sjunkit kraftigt – från 17 ton antibiotika år 2007 till 11 ton antibiotika år 2013.

Överanvändning av antibiotika leder till att bakterier utvecklar resistens mot botemedlen. I Danmark, där man använder antibiotika i större utsträckning än i Sverige, har flera personer dött av multiresistenta stafylo-

kocker, så kallade MRSA-bakterier, som kommit från grisar.

Statistik visar även att försäljningen av smärtstillande läkemedel och avmaskningsmedel för djur ökar.

Det är utbildning och information, tillsammans med reglering, som gjort att antibiotikaanvändningen minskat, skriver Jordbruksverket i ett pressmeddelande. ✕

Två års fängelse för vargjakt

Det var för tre år sedan som en varg hittades ihjälslagen vid Fansen, en sjö i närheten av Bollnäs. Flera tecken, bland annat skoter- och skidspår, tydde på att det rörde sig om vargjakt. Polisundersökningen visade att vargen blivit överkörd av en skoter flera gånger, och sedan dödade med slag från en träpåk. I slutet av maj dömde Norrlands hovrätt två män till två års fängelse var för grovt jaktbrott. Brottet bedömdes som grovt eftersom männen jagat vargen med ett motorfordon, eftersom varg är en fridlyst art och eftersom brottet innehöll inslag av djurplågeri. De båda männen nekade till brott, men dömdes ändå. ✕

Foto: Michael Hazelden

Länsstyrelsen stänger ned landets sista chinchillafarm

Sveriges enda uppfödning av chinchilla finns på en gård utanför Enköping. Efter att ny lagstiftning för hur chinchillor får hållas trätt i kraft gjorde länsstyrelsen en oanmäld inspektion. Brister hittades kring bland annat chinchillornas utrymme, och länsstyrelsen bedömde att bristerna var så allvarliga att de beslutade att förbjuda uppfödaren att fortsätta med verksamheten.

Uppfödaren, som föder upp chinchillor både för päls och för att sälja som sällskapsdjur, har bedrivit sin verksamhet i 50 år. Idag hålls 113 vuxna chinchillor på anläggningen. Länsstyrelsens uppfödningförbud har redan börjat gälla när denna tidning trycks, om det inte överklagas – i skrivande stund har inget överklagande kommit in. ✕

Förbud mot skadlig avel får tummen upp

■ **Alla överklaganden avslogs**, och förbudet står fast – det är inte tillåtet att avla på hundar med anlag för ögonsjukdomen entropion i Skåne. Det var i början på 2012 som Länsstyrelsen i Skåne förbjöd alla länets hunduppfödare att avla på hundar som har haft ögonsjukdomen. Förbudet kom efter att djurskyddsinspektörer vid en vanlig kontroll upptäckte att hunduppfödare avlade på shar pei-hundar som haft ögonsjukdomen. Beslutet överklagades, men nu har både förvaltningsrätten och kammarrätten avslagit överklagan, och domen står därför fast.

– Kammarrättens utslag innebär att Sverige nu har en prejudicerande dom. Det är första gången, oss veterligen, där en generell avelsproblematik tagits upp i kammarrätten. Vi planerar att fortsätta med kontroller av andra raser. Vi är medvetna om att det finns hälsoproblem inom hundaveln, säger Linnea Stålhandske, djurskyddsinspektör på Länsstyrelsen i Skåne.

"Entropion är en ögonsjukdom som kan drabba alla hundraser, men shar pei är kraftigt överrepresenterad. Orsaken är shar pei-rasens extremt många hudveck och rynkor, som beror på en framavlade förtjockad underhud. Vid sjukdomen rullas ögonlock och ögonfransar in mot hornhinnan, ett tillstånd som kan vara mycket smärtsamt för hunden.

För att komma till rätta med problemet måste ögonlocken tillfälligt sys upp, så kallad eyetacking.", beskriver Länsstyrelsen sjukdomen i ett pressmeddelande.

Sven Stenson, vice ordförande i Djurskyddet Sverige, ser positivt på rättsens beslut.

– Det ser vi som en framgång, djurskyddsmässigt sett. Den aveln har gått åt fel håll och blivit osund och djuren har utsatts för onödigt lidande, säger Sven Stenson.✕

Foto: Arno Meintjes

Hundrasen shar pei får ofta ögonsjukdomar.

Danska äggbönder slutar näbbtrimma

Foto: Ed Suominen

Det är för att minska kannibalism och fjäderplockning som man klippt av näbbarna på värphöns.

■ **Nu kan de** danska värphönsen snart glädja sig åt att slippa få näbbarna avklippna. Metoden, som kallas näbbtrimning, har länge använts på andra sidan Öresund med motivationen att det minskar kannibalismen och fjäderplockningen bland hönsen. Men vid halvårsskiftet blir det stopp för trimningen i alla typer av äggproduktion, enligt ett beslut som den danska äggbranschen själva tagit.

För Danmarks ekologiska äggproducenter har det sedan tidigare varit förbjudet. Buräggsproducenterna skrev på ett avtal om förbud förra året. Producenter med frigående besättningar var sist att övertygas, men är nu med på förbudet.

För att komma tillrätta med hönornas kannibalism och fjäderplockning ska de danska äggproducenterna istället satsa på bättre

skötsel av stallarna, utbildning till uppfödarna och ett bättre avelsmaterial.

– Man kan inte upphöra med näbbtrimning utan att göra ett grundligt förarbete. Därför har vi i flera år arbetat målmedvetet för att bli klokare på varför hönorna biter varandra och nu känner vi oss redo, säger Jørgen Nyberg Larsen, sektorchef för Danske Æg, i ett pressmeddelande.

Sven Stenson, vice ordförande på Djurskyddet Sverige, är nöjd med beslutet från den danska äggbranschen.

– Vi tycker det är bra att det blir slut på det, så att djuren kan utföra åtminstone en del av sina naturliga behov. De blir hämmade när man klipper näbben på dem. Nu har de lättare att picka och så vidare, vilket de gör en stor del av dygnets timmar, säger han.✕

Lättare ställa krav på djurskydd för kommuner

■ **Det kommer bli** enklare framöver för kommuner och landsting att handla kött från grisar med knorren kvar och mjölk från kor som fått beta. Det framhölls på Djurens Rätts seminarium om upphandling i Almedalen.

Under flera år har kommuner som velat ställa krav på sin mat dragits inför rätta av grossister som menat att upphandlingen inte gått rätt till. Och domstolarna har gett grossisterna rätt. Att ställa djurskyddskrav

vid upphandling skulle bli ett hinder för den fria rörligheten inom EU sa man. I februari i år klubbade EU igenom ett direktiv som uttryckligen uppmanar kommuner att ta hänsyn till djurskydd i sina upphandlingar.

– Nu kommer det bli enklare att ställa djurskyddskrav vid upphandling. De juridiska förutsättningarna finns, man kan inte skylla på EU längre, säger Mathias Sylwan, förbundsjurist på Sveriges kommuner och landsting.✕

Djurskyddet stöder kött-producenter i pilotprojekt

■ **Djurskyddets logga på** schysst producerat kött. Det kan bli verklighet i och med ett nytt samarbete mellan Djurskyddet och föreningen Naturbeteskött.

"Naturbetesmark" är mark som utnyttjas som betesmark, men aldrig odlats, plöjts eller skördats. Föreningen Naturbeteskött verkar för att öka försäljningen av kött från djur som betat på naturbetesmark. Föreningen finns över hela landet och djuren går på bete längre tid än den svenska lagen kräver – minst halva betesperioden. Hänsyn till både djurskydd och klimat är viktiga ledord i produktionen.

Samarbetet är det första i sitt slag för Djurskyddet Sverige, och ett slags pilotprojekt, berättar Katarina Linge-hag-Ekholm, styrelseledamot med ansvar för lantbruksdjursfrågor. Om projektet fungerar bra kan det utökas – fler köttproducenter med höga egna djurskyddskrav kan komma på tal för samarbete i framtiden.

– Tanken är att man ska gå vidare, och kunna vidga det, säger hon.

Ser du någon risk med att Djurskyddet går in och stödjer enskilda producenter på detta sätt?

– Det finns naturligtvis alltid den här risken

att någon av de här gårdarna och ägarna inte sköter sina djur, men den risken finns ju också med katt- och djurhem, säger Katarina Linge-hag-Ekholm.

Föreningen Naturbeteskött kommer att få använda Djurskyddets logga i sin försäljning och marknadsföring, till exempel på förpackningar och på sin hemsida. Johan Beck-Friis, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige, är glad över att Djurskyddet kan stödja föreningen.

– Det är mycket glädjande att Djurskyddet Sverige kan stödja en djurhållning som så tydligt främjar djurens välbefinnande som naturbeteskött gör. Genom vår märkning kan konsumenten skilja det kontrollerade och djurvänligt framtagna naturbetesköttet från andra okontrollerade produkter som använder liknande namn, säger han.

Även föreningen Naturbeteskött är glada över samarbetet.

– Lantbrukarna som arbetar med den här typen av köttuppfödning gör en stor insats för djur och natur och vi är därför mycket glada och hedrade över att ha fått det här erkännandet från Djurskyddet Sverige, säger Anna Jamieson, verksamhetsledare i föreningen.✕

Nio miljoner har skrivit på för bättre kycklingmärkning

■ **Programmet är minst** sagt hektiskt – på 39 dygn ska "broilerkycklingen" Rosa hinna med att besöka 21 länder. Målet är att få EU att införa regler om en klar och begriplig märkning om hur Europas kycklingkött producerats, för konsumenterna och djurskyddets skull. Kampanjen 39Days4Rosa är en del av det större initiativet Labelling Matters, som arbetar för en begripligare märkning för alla livsmedelsproducerande djur.

Navet i hela kampanjen 39Days4Rosa är tre kvinnor från Storbritannien: Tamsin French, ekologisk kycklinguppfödare från Devon, Johanna Olsson och Sam White. Under Europa-resans gång turas de om att ikläda sig kycklingsdräkten "och bli Rosa". I samarbete med organisationer i länderna de besöker jobbar de med att informera allmänheten, träffa media och påverka politiker. Kampanjen arbetar också hårt med att samla in namnunderskrifter som ska överlämnas i Bryssel 9 september – än så länge har omkring nio miljoner skrivit på för Rosa och bättre märkning

Foto: Elisabeth Tjärnström

av kycklingkött i Europa. Djurskyddet Sverige mötte upp och hjälpte till när kampanjen 39Days4Rosa kom till Stockholm och riksdagen fredagen den 8 augusti.

– Vi arbetar internationellt och vill påverka djurskyddet i hela Europa – därför är det viktigt för oss att stödja den här kampanjen, säger Terese Askerstedt i Djurskyddet Sveriges förbundsstyrelse.✕

Kaninuppfödare vill ha ännu mindre burar

■ **Den 15 juli** börjar de nya reglerna för kaniner som används för kött, päls eller ull att gälla. Men branschen är kritisk – man menar bland annat att burarna är för stora.

– Vi kommer säkert att överklaga till nästa instans, vi kan inte acceptera de här reglerna. De stärker inte kaninens liv på något sätt, det enda de gör är att försvåra och fördyra, säger Gösta Johnsson, uppfödare och ordförande för Sveriges kaninproducenters förening, till Aftonbladet.

Då är ändå minimikravet mindre för produktionskaniner än för sällskapskaniner – en kanin på två och ett halvt kilo som hålls som sällskap har rätt till 0,35 kvadratmeter buryta. Men en kanin som föds upp för produktion har bara rätt till 0,3 kvadratmeter. Det är Jordbruksverket som har tagit fram nya föreskrifter, och bland andra Djurskyddet Sverige har varit remissinstans till de nya reglerna. Tidigare har samma regler gällt som för sällskapskaniner.

Den snålt tilltagna burytan per djur är ett av problemen med de nya föreskrifterna för produktionskaniner, menar Katarina Linge-hag-Ekholm, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige. Hon anser att ytorna är för små.

– Kaniner rör sig över jättestora områden, så egentligen är de för kaninernas välbefinnande för små som de är. Man ska absolut inte krympa det, säger hon.

Fördelen för kaniner i produktion är att de slipper vara ensamma. Trots att burytan är mindre än för sällskapskaniner menar Katarina Linge-hag-Ekholm att det ändå är bättre att slippa vara ensam.

– Problemet med sällskapskaniner är ofta att de sitter ensamma. De måste nästan ha sällskap för att må bra mentalt. Fördelarna med att ha sällskap överväger, men å andra sidan måste de vara väl invanda grupper, säger hon.

Produktionskaninerna behöver inte ha tillgång till utomhusvistelse, trots att gräva gångar är ett naturligt beteende för fria kaniner. Produktionskaninerna får bara lite strå där de kan simulera grävning, något som Katarina Linge-hag-Ekholm är starkt kritisk till.

– Det är alldeles för dåliga gräv-möjligheter. Det skulle finnas riktiga gräv-möjligheter, säger hon.✕

Foto: iStockphoto

TEMA VALET 2014

DJURENS VALFRÅGOR

Djuren saknar röster. Men deras liv påverkas av vad vi väljer. Vad innebär riksdagsvalet för djuren?

Så tycker partierna

Kattmärkning, minkar och svenskt djurskydd.
Djurfrågorna är många i årets riksdagsval.

Om mindre än en vecka är det dags att gå till valurnorna. Ledamöter till riksdag, landsting och kommun ska väljas. Människor har rättigheter – att rösta är en av dem. Djur saknar rättigheter och är därför utlämnade till vad vi människor prioriterar. Vad tycker de olika partierna i djurfrågorna? Det kan du läsa om på följande uppslag.

Det är nu snart tre år sedan regeringens utredare Eva Eriksson presenterade förslaget till en ny djurskyddslag. Tre år av ständiga uppskjutningar, där endast ett fåtal av de föreslagna ändringarna – bland annat ett förbud mot tidelag – har blivit verklighet. Regeringen har gång på gång skjutit upp den behövliga uppdateringen av lagen.

– Det är olyckligt att det har tagit så lång tid, säger Sven Stenson, vice ordförande

för Djurskyddet Sverige.

Ändå innehåller inte utredningen några förslag som kan sägas vara kontroversiella jämfört med större stridsfrågor. Dragkampen om de cirka 400 vargar som finns i Sverige fortsätter – senaste budet kom i vintras, då Förvaltningsrätten återigen stoppade jakten efter att den överklagats av flera miljöorganisationer.

"När det gäller hittekatters situation verkar det vara en fråga där flera partier inte tänkt till, eller helt enkelt inte anser frågan vara särskilt viktig."

I Holland förklarade en domstol nyligen att landets beslut att avveckla minkuppfödningen var olagligt. Beslutet, som tagits på etiska grunder, fick underkänt eftersom uppfödarna blir av med sitt levebröd utan att få ersättning. Även i Sverige har flera partier tagit ställning mot minkuppfödningen. Minkfrågan är en av de djurfrågor där partierna tar tydligast ställning för eller emot. I andra

frågor, till exempel hur vi ska hindra det svenska djurskyddet att försvagas i konkurrensen med andra länder, är det svårare att läsa av skillnaderna. Trots att alla partier verkar hylla vårt djurskydd pågår just nu en pilotstudie där sugor fixeras, något som är förbjudet men har fått dispens av Jordbruksverket.

När det gäller hittekatters situation verkar det vara en fråga där flera partier inte tänkt till, eller helt enkelt inte anser frågan vara särskilt viktig. Att räkna hemlösa katter som hittegoods innebär att de ska förvaras enligt det värde de har. Om katten värderas mer förvaras den längre tid. Konsekvensen blir att upphittade katter behandlas väldigt olika runt om i landet.

Trots att det rekommenderas av utredningen om ny djurskyddslag vill hälften av riksdagspartierna inte se en obligatorisk märkning av katter. Djurskyddet har länge kämpat för en märkning, och Sven Stenson är kritisk mot de partier som inte ställer sig bakom en sådan.

– Med en märkning kan katter som har kommit bort hitta hem och ägare kan lättare ställas till svars, säger han. ✕ ➤➤

Vad tycker politikerna?

Mycket står på spel i årets val. **Vart står partierna när det gäller djuren?** Tidningen Djurskyddet frågade de åtta riksdagspartierna.

CENTERPARTIET

FOLKPARTIET

KRISTDEMOKRATERNA

FRÅGA:	Roger Tiefensee Riksdagsledamot	Anita Brodén Riksdagsledamot	Irene Oskarsson Riksdagsledamot
1 Vilka djurskyddsfrågor kommer ni att driva under kommande mandatperiod?	- Vi vill fortsätta verka för ett starkt djurskydd och att enskilda länder ska kunna ha strängare djurskyddsregler än EU:s regler. Vi vill att det inom EU ska vara förbjudet att transportera levande djur längre än åtta timmar i sträck.	- Vi vill bland annat se en märkning av katter, kompetenskrav på utbildning för djurägare samt höjd straffskala för brott mot djurskyddslagen samt en förbättrad situation för försöksdjuren.	- Det djurskydd vi har i Sverige förtjänar att spridas till EU. Det är därför angeläget att på gemenskapsnivå verka för införande och efterlevnad av detta. I Sverige har fungerande lagstiftning, genom EU:s regelverk, utvecklats till ett lappverk.
2 Vad har ert parti konkret gjort för djuren den senaste mandatperioden?	- Inom EU har vi varit med och stärkt skyddet för bland annat: värphöns, grisar, försöksdjur, slakt och avlivning av djur. Vi har också tagit strid inom EU så att vi även fortsättningsvis ska kunna ha krav på att djur ska vara bedövade innan slakt.	- Vi har ökat anslagen till LS och Jordbruksverkets djurskyddsverksamhet, infört förbud mot att ha sexuellt umgänge med djur. Inrättat ett 3-R center för att öka alternativen till djurförsök. Vi har tagit fram en hållbar viltförvaltning för våra fem stora rovdjur, där vår utgångspunkt är Art och Habitatdirektivet.	- Vi har som del i Alliansen tagit fram förslag som lett till förbud vad gäller sexuella handlingar mot djur (tidelag) samt på flera sätt ökat skyddet för försöksdjur.
3 Den nya djurskyddslagen har gång på gång skjutits upp av Alliansregeringen. Kommer ni att verka för en ny djurskyddslag och isåfall hur?	- Vi ville lägga en djurskyddsproposition innan valet i höst. Det stora antal remissvar som kom in gjorde tydligt att frågorna kräver ytterligare beredning. En särproposition har lagts om bland annat inrättande av ett 3R-centrum för utveckling av djurförsöksfria testmetoder.	- Folkpartiet hade helst sett att djurskyddspropositionen redan hade kommit. Vi kommer att fortsätta driva på för att den läggs fram, om möjligt i en nära framtid.	- Det finns behov av en översyn av djurskyddslagen. Tyvärr har så pass mycket hänt sedan Eva Erikssons omfattande utredning presenterades, att vissa delar behöver belysas ytterligare.

MODERATERNA

MILJÖPARTIET

SOCIALDEMOKRATERNA

SVERIGEDEMOKRATERNA

VÄNSTERPARTIET

Åsa Coenraads
Riksdagsledamot

– Sverige har ett av världens högsta djurskydd, det ska vi vara stolta över och värna. Vårt största fokus kommer att vara att höja djurskyddsnivån i EU till svensk standard. Vi kommer även arbeta hårt för att djurskyddsdirektiven efterlevs, exempelvis grisdirektivet, överallt i alla EU-länder.

– Alliansen har exempelvis infört suggpeng och fler djurvälståndssättningar. Vad gäller djurskyddsinspektioner har Alliansen valt att lägga över ansvaret på länsstyrelserna och kompetensen på Jordbruksverket för att öka rättssäkerheten och stabiliteten i djurskyddskontrollerna.

– Utformandet av en ny djurskyddslag måste vara balanserad och ta hänsyn till flera olika intressen och avvägningar. Vi tycker att till att börja med måste vi fortsätta fokusera på att höja djurskyddsnivån i EU

Helena Leander
Riksdagsledamot

– Alla förslag ryms inte på 250 tecken, men i grunden handlar det om att djurskyddslagens krav på naturligt beteende och skydd mot onödigt lidande ska få genomslag i djurens verklighet. Då krävs en bred översyn av föreskrifterna för all djurhållning.

– Som oppositionsparti har vi bara lyckats få igenom ett förslag om att förbjuda obedövad kastrering av grisar, men däremot har vi lagt otaliga förslag om förbättringar för djuren, i lantbruket, labben, hemmen, jakten, på cirkus och djurparker.

– Ja, vi vill genomföra de konkreta förbättringar för djuren som utredningen föreslog. Däremot stödjer vi inte förslagen om att flytta viktiga djurskyddsbestämmelser till föreskrifter, utan politiken måste ta sitt ansvar för en hög djurvälståndsnivå.

Matilda Ernkran
Riksdagsledamot

– Vi vill driva djurskyddsfrågorna brett, bland annat med en ny djurskyddslag. Djurskyddet ska stärkas och Sverige ska vara världsledande på djurskydd.

– Vi har i opposition drivit ett förbättrat djurskydd i riksdagen. Men det är den borgerliga majoriteten som bestämmer. Vi har dock fått majoritet för ett par fall av höjda djurskyddskrav, till exempel ett stopp för kastrering av smågrisar utan bedövning.

– Ja, vi kommer att arbeta för en ny djurskyddslag med utgångspunkt från utredningsförslaget.

Josef Fransson
Riksdagsledamot

– Sverigedemokraterna är det parti i Riksdagen som tar djurskyddet på störst allvar. Vi har antagit ett ambitiöst och heltäckande djurskyddsprogram på våra landsdagar där vi bland annat föreslår införandet av en djurskyddsbalk och en djurskyddspolis.

– Vi har drivit på hårt för importförbud av kött från djur som slaktats utan bedövning och fällt regeringen gällande obedövad kastrering av smågrisar. När riksdagen beslutade om tidelagsförbud ville vi också ha förbud mot "djurbordeller" och djurkoppleri.

– Som vi skrev ovan har vi ett eget djurskyddsprogram som även föreslår att brottet grovt djurplågeri ska införas och att straffet för grovt djurplågeri ska vara lägst ett års fängelse och högst fyra års fängelse.

Jens Holm
Riksdagsledamot

– Vi kommer att driva en mängd djurskyddsfrågor under perioden. Stoppa pälsdjursindustrin, handlingsplan för färre djurförsök, införa en Djurombudsman och minska köttkonsumtionen är några av många förslag vi kommer att driva.

– Konkret har vi lagt en mängd förslag till riksdagen, som om de fått stöd, radikalt hade förbättrat villkoren för djuren. Dessutom har vi lyft djurskyddsfrågor till debatt med Eskil Erlandsson åtskilliga gånger. I vår riksdagsmotion Respekt för djuren finns våra förslag på förbättringar.

– Ja. Vi kommer att driva frågan oavsett om vi sitter i regering eller i opposition. Vi vill snarast ha en ny djurskyddslag och har vid ett flertal tillfällen i riksdagen gjort påstötningar till Eskil Erlandsson om varför det dröjer.

FRÅGA:	Roger Tiefensee Riksdagsledamot	Anita Brodén Riksdagsledamot	Irene Oskarsson Riksdagsledamot
4 Upphittade hundar och katter räknas i nuläget som saker och faller under hittegodslagen. Kommer ni att verka för att förändra detta, och isåfall hur anser ni att lagstiftningen istället bör se ut?	- I praktiken är det en rätt klok ordning att upphittade hundar och katter räknas som hittegods eftersom det innebär att den som omhändertar ett djur är skyldig att anmäla det till Polisen. Det underlättar att upphittade djur kan komma till rätta snabbt och smidigt.	- Ja, vi vill se ett ökat ägaransvar för hundar och katter, i enlighet med Eva Erikssons djurskyddsutredning.	- För både katter och hundar finns skäl att pröva annan lagstiftning än hittegodslagen. Vi ser att TNR-metoden kan vara en tänkbar lösning för hemlösa katter.
5 Hur ska vargjaksfrågan hanteras?	- Centerpartiet anser att jakt är och ska vara en del av rovdjursförvaltningen och att all jakt ska bedrivas i enlighet med svensk lagstiftning och våra internationella åtaganden.	- Folkpartiets utgångspunkt är att vi ska leva upp till art- och habitatdirektivet, därefter ska vi nationell rådgivning att förvalta våra fem stora rovdjur vilket innebär att vi då ska kunna ha selektiv licensjakt på varg. Skyddsjakt skall givetvis kunna ske.	- Det beslut som fattades förra året om hanteringen av rovdjursfrågorna innebär att Naturvårdsverket kan delegera till länsstyrelserna att fatta beslut och att dessa kan överklagas till Naturvårdsverket. Vi ser detta som positivt.
6 Kommer ni verka för att landets minkpälsfarmer ska finnas kvar eller läggas ned?	- Vi kommer inte att verka för en nedläggning. Då skulle uppfödningen istället flytta utomlands till platser med ett mycket sämre djurskydd än här i Sverige. Det är bättre att ha produktionen här i Sverige då vi också kan kontrollera den.	- Vi har inget principiellt emot pälsuppfödning, vårt fokus ligger på att vi håller en god djuromsorg och djurskydd, vilket är ett krav vi ställt också på pälsuppfödningen. Folkpartiet har varje år krävt en uppföljning av minknäringens utlovade djuromsorgsförbättringar.	- Vi kommer att följa det arbete som näringen bedriver och det arbete som Jordbruksverket gör. Utifrån det som nu är känt ser vi att denna näring kan fortleva.

7	JA	NEJ
ANSER NI ATT DET SKA BLI OBLIGATORISKT ATT ID-MÄRKA OCH REGISTRERA SIN KATT?		

Foto: iStockfoto

Åsa Coenraads Riksdagsledamot	Helena Leander Riksdagsledamot	Matilda Erngrans Riksdagsledamot	Josef Fransson Riksdagsledamot	Jens Holm Riksdagsledamot
– Fokus bör ligga på hur djuren tas om hand när de blir upphittade och möjligheterna att koppla ihop ägare och djur, inte vilken benämning djuret har.	– Ja, vi stödjer djurskyddslagsutredningens förslag i den frågan. Vi stödjer också utredningens förslag om märkning, registrering och fortplantningsbegränsning för att komma tillrätta med problemet med hemlösa katter.	– Alla djur ska behandlas väl. Upphittade djur ska behandlas enligt djurskyddslagens höga krav.	– Detta är inget vi har diskuterat. Dock är vi tydliga med att det ska bli kännbara straff för att avsiktligt överge djur.	– Djur är inte en vara eller sak men vi har i nuläget inget förslag på hur en lagstiftning bör se ut.
– Eftersom rovdjurstrycket är oerhört hårt i vissa delar av landet måste vi minska detta. En hundägare ska våga gå ut med hunden i skogen. Därför behöver vi införa en licensjakt för att på så sätt minska vargstammen där rovdjurstrycket är som hårdast.	– Vi accepterar skyddsjakt på enskilda problemvargar om man inte kunnat finna någon annan lösning, men i övrigt accepterar vi ingen vargjakt förrän vargstammen blivit långsiktigt livskraftig (enligt vetenskapliga och inte politiska bedömningar).	– Vi vill ha en långsiktigt livskraftig vargstam som ger en biologisk mångfald. Beståndsreglerande jakt kan ske på varg liksom på andra rovdjur vid gynnsam bevarandestatus. Naturvårdsverket har bedömt vargens status som gynnsam idag utifrån riksdagen beslut.	– Vargfrågan är komplicerad. Vi hoppas dock att den senaste rovdjurspropositionen, som vi ställde oss bakom och röstade för, ska lösa upp många knutar. EU:s inflytande över frågan ska dock begränsas kraftigt.	– Licensjakt ska inte tillåtas på varg då arten inte nått en långsiktigt gynnsam bevarandestatus. Nödvändig storlek på stammen ska beslutas efter ett vetenskapligt underlag som avgör vad som krävs för gynnsam bevarandestatus. Inte efter politiskt godtycke.
– Vi tycker inte att det är rätt väg att gå att förbjuda en hel näring. Eftersom vi i Sverige dessutom har hårdare djurhållningskrav än övriga EU, med färre minkar per bur, skulle ett förbud av näringen endast öka produktionen i andra länder där de har fler minkar per bur.	– Läggas ner. Djurhållning som inte lever upp till djurskyddslagens krav, och som inte heller har förutsättningar för att göra det genom att justera djurhållningen, ska inte få fortsätta.	– Djurskyddskraven för minkuppfödning bör skärpas ordentligt så att §4 djurskyddslagen uppfylls för minkuppfödning. Minkar är inget domesticerat djur, det ställer högre krav än för annan djurhållning.	– Vi har ingen politik för ett näringsförbud. Däremot är det viktigt att standarden förbättras på många farmer och att näringen och politiken tar ansvar för en standard i världsklass.	– Vi kommer att verka för att den läggs ned. Vi väljer att stoppa den genom att ställa krav på §4 i djurskyddslagen. Då kommer pälsindustrin att avvecklas.

På tidningen.djurskyddet.se finns fler frågor och svar från partierna!

VAD TYCKER DJURSKYDDET SVERIGE?

...om att Djurskyddslagen försenats?

Regeringens utredare lade fram förslaget till ny djurskyddslag redan i slutet av 2011. Det har gått alldeles för lång tid – djur lider för varje dag.

...om att upphittade djur faller under hittegodslagen?

Djur är inte saker, och det krävs en anpassad lagstiftning för att kunna tillgodose deras behov tills ägaren hittats eller tills adoption kan ske.

...om vargjakt?

Skyddsjakt ska kunna ske på enskilda vargar – men inte licensjakt! Tamdjur kan skyddas mot rovdjur på bättre sätt än att jaga varg.

... om pälsdjursuppfödning?

Dagens minkuppfödning är oacceptabel eftersom minkarna inte kan utföra sitt naturliga beteende i burarna.

Partiernas attityd till djurskydd skiljer sig åt

Vad döljer sig bakom partiernas svar? **Linda Maria Vonstad, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige, har en lång bakgrund med arbete kring djurskyddsfrågor** inom kommun, Jordbruksverket och Djurskyddsmyndigheten. Hon är även Djurskyddets representant i Eurogroup for Animals, ett EU-organ för djurskyddsföreningar. Här hjälper hon dig att bena ut partiernas svar.

Aven om vissa av svaren i enkäten på föregående uppslag kan te sig förvillande lika, går det en ganska tydlig skiljelinje mellan blocken, menar Linda Maria Vonstad. Det handlar om attityden till det svenska djurskyddet.

– Det är några oppositionspartier som säger att vi måste fortsätta jobba med det svenska djurskyddet, medan Alliansen i princip säger att vi har kommit tillräckligt långt, att vi är världsbäst och att vi nu ska invänta de andra länderna så att de får upp de nationella lagstiftningarna på en högre nivå.

– Det är ju en jättestor skillnad för det är dessutom inte sant, att vi är världsbäst på allt djurskydd. Och då avser man ju också att det svenska djurskyddet inte heller ska fortsätta utvecklas utan att vi nu inväntar

övriga EU-länder – den väntan kan bli oerhört lång för våra svenska djur.

Djurskyddet är inte

en strikt nationell fråga – den är i högsta grad sammankopplad med EUs regelverk. Linda Maria Vonstad upplyser om att på EU-nivå röstade Folkpartiet och Centerpartiet emot en åttatimmarsgräns på djurtransporter. Kristdemokraterna och Folkpartiet röstade emot en ursprungsmärkning av kött i färdigprodukter.

Vad har partierna då gjort för djuren på nationell nivå under den senaste mandatperioden? Linda Maria Vonstad påpekar att den nya djurskyddslagen fortfarande inte har kommit, trots att mycket av dess innehåll inte är särskilt kontroversiellt.

– De säger att djurskyddsutredningen var bra. Men att de inte kan besluta någonting för att de har för lite underlag. Man kan inte vänta allt för länge. Under tiden man väntar, är det djur som far illa.

Ett förbud mot sex med djur och en ändrad definition av försöksdjur är de enda ändringarna som genomförts av den föreslagna djurskyddslagen.

Alliansen har valt att lägga över ansvaret

"Några oppositionspartier säger att vi måste fortsätta jobba med det svenska djurskyddet, medan Alliansen i princip säger att vi har kommit tillräckligt långt."

Linda Maria Vonstad,
förbundsstyrelseledamot,
Djurskyddet Sverige

för djurskyddsinspektioner på länsstyrelsen – men länsstyrelserna har fortfarande otillräcklig finansiering för detta, menar Linda Maria Vonstad.

Oppositionspartierna då? Linda Maria Vonstad är kritisk till Socialdemokraternas svar i Tidningen Djurskyddets enkät.

– Socialdemokraterna utmärker sig inte alls. Trots att de är ett av landets största partier är de väldigt flata i sina svar, säger Linda Maria Vonstad.

Sverigedemokraterna har fört en högljudd djurskyddspolitik. Förslag som att införa en nationell djurskyddspolitik – ett förslag som även lagts fram av Vänsterpartiet – och kravet på en djurskyddsbalk, är förslag som Linda Maria Vonstad ställer sig positiv till. Sverigedemokraterna har även ropat på ännu hårdare tag i samband med att sex med djur förbjöds, med krav på att i lagtext förbjuda såväl djurbordeller och koppleri-brott kopplat till djur.

– Det verkar mest vara populistiskt, säger Linda Maria Vonstad.

Vänsterpartiet och Miljöpartiet har en mer balanserad djurskyddspolitik, menar hon.

– De är professionella, använder rätt

Linda Maria Vonstad från Djurskyddets styrelse.

vokabulär, väger sakerna på rätt sätt. Om man pratar djurskydd är många saker viktiga. Om man tittar på Sverigedemokraterna så plockar de fram några saker och trycker jättemycket på det, medan Vänsterpartiet och Miljöpartiet inte gör det så enkelt att det bara finns några enstaka frågor att trycka på. De är lite mer balanserade.

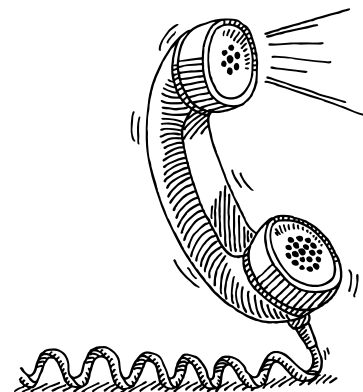
Förutom den övergripande attityden – om det svenska djurskyddet är tillräckligt i dagsläget eller inte – är det några smalare frågor som delar partierna, så som Linda Maria Vonstad ser det. Det handlar främst om pälsdjur och frågan om vargjakten. När det gäller pälsdjursuppfödning tar Miljöpartiet och Vänsterpartiet tydligt ställning för ett förbud. Övriga partier vill inte ha förbud – men samtliga partier utom Moderaterna och Kristdemokraterna anser att lagstiftningen på området behöver förbättras och utvecklas. Linda Maria Vonstad efterlyser mer oberoende forskning på minkars situation.

– Ingen forskning inom mink bedrivs idag av någon annan än näringen, säger hon.

Politikernas kunskap är bristande även när det gäller framförallt vilda djur, fiskars välfärd, och katters situation, säger Linda Maria Vonstad. Som det är nu behandlas upphittade hundar och katter som vilken sak som helst och omfattas av hittegodslagen.

– Det är väldigt fyrkantig lagstiftning, säger Linda Maria Vonstad. ✕

Tidningen Djurskyddet frågar två uppstickare

F!

FEMINISTISKT INITIATIV

Kajsa Markström
Riksdagskandidat

Vilka är de viktigast djurfrågorna?

– Vi vill bland annat återinrätta djurskyddsmyndigheten, och att det ska ske mycket fler kontroller, även oanmälda kontroller. Vi vill även att alla djur ska ha rätt till en längre utvistelse under sommaren, och när de är inomhus ska det vara större utrymmen och i mindre grupper jämfört med hur det ser ut nu. Själva köttproduktionen ska ske utan tillväxthormoner och genmodifiering. Och då även stödja ekologiska gårdar och den ekologiska produktionen, typ genom skattelättnader. Vi vill allmänt minska köttkonsumtionen.

Vad saknas hos de etablerade partierna som finns hos er?

– Det känns som att det inte finns någon direkt vilja att för det första att se att köttkonsumtionen hänger ihop med miljöfrågan. Även det etiska tycker jag, maktförhållanden mellan människa och djur. Att vi faktiskt utnyttjar vår makt till att skada och ibland utrota andra levande varelser. Det finns en maktanalys, och vi ser att alla maktstrukturer i samhället hänger ihop.

DJURENS PARTI

Elin Pöllänen
Partiledare

Vilka är de viktigast djurfrågorna?

– Vi håller på och skriver vårt partiprogram just nu, så vi elaborerar på de frågorna. Jag personligen kommer att jobba väldigt hårt för djur i livsmedelsindustrin, till exempel att göra så att all offentlig sektor ska ha vegetariska alternativ för att försöka skapa mer av en norm på så sätt. Vi vill även avskaffa pälsindustrin och sluta döda tuppsycklingar direkt efter kläckning.

Vilka konkreta frågor kommer ni att driva?

– Man skulle kunna göra sänkt moms på vegetabiliska varor och ekologiska varor och vegetariska alternativ. Ett förslag som vi håller på att diskutera är en etisk skatt på kött, som speglar individens lidande.

– Det viktigaste för oss är för det första att bli ett politiskt alternativ, och att om vi blir ett politiskt alternativ så visar vi också att djurfrågan berör väldigt många olika sektorer i samhället och det är en väldigt stor fråga. Det viktigaste är att djurens intressen får komma till tals i politiskt beslutsfattande. Det är det vi främst vill. ✕

Så jobbar Djurskyddet i Almedalen

Kan övergivna katter och smågrisar som kastreras utan bedövning verkligen bli hjälpta av att Djurskyddet Sverige är på plats i Almedalen. Ja, säger **generalsekreterare Åsa Hagelstedt** som tycker organisationen har en skyldighet att närvara.

Jag går längs med Donnersgatan i hjärtat av Visby. De myllrar av folk och röster. Här och var överröstas de av mikrofoner och burkiga högtalare från scener som kantar gatan. Någon serverar rättvisemärkt kaffe för att uppmärksamma det, någon annan gör en dans mitt på gatan eller sjunger. Framför näsan på mig sticks foldrar och flyers med olika budskap. Färgglada t-shirtar, skyltar, affischer och ballonger tävlar alla med varandra om första platsen till min uppmärksamhet. Det här är Almedalen och här trängs politiker, pr-byråer, företag och intresseorganisationer om att få fram just sitt budskap och få medierna att föra det vidare. Och lätt är det inte. Aldrig har Almedalen varit så populärt, drygt 3000 seminarier, debatter och föredrag finns att välja på i år jämfört med för tio år sedan då det endast var 140 aktiviteter på schemat. Alla evenemang är gratis och fria att gå till för vem som helst. Det är bara att dyka upp, lyssna och prata i uppsatta debatt-tält, trädgårdar, resturanger och föreläsningssalar.

Jag träffar Djurskyddet Sveriges generalsekreterare Åsa Hagelstedt i det som är själva Almedalen, ett parkområde precis ut-

anför Visbys ringmur. Det var här som Olof Palme höll ett tal från ett lastbilsflak 1968, startskottet till det vi idag kallar Almedalsveckan.

Varför ska Djurskyddet Sverige vara här?

– Den här veckan möts ideella organisationer, företag och politiker. Då gäller det att ta tillvara på det och finnas på plats. Det är inte så många andra som anordnar seminarier om djurskydd. Det ger oss stor möjlighet att lyfta frågorna men jag tycker också att vi har en skyldighet att göra det. Vi får mycket uppskattning från politiker och myndigheter för att vi ordnar de här seminarierna. Men även från medlemmar och allmänhet som tackar oss för att vi är här för djurens skull.

Djurskyddet Sverige höll två seminarier under årets Almedalsvecka. Utfrågningen

av partierna om vad som händer med djurskyddsfrågorna efter valet arrangerades tillsammans med Djurens Rätt och lockade en fullsatt sal med publik som köade ut i korridoren.

Folk från näringen, andra ideella organisationer, forskare, myndigheter och djurintresserade var på plats och det var en engagerad publik som ställde raka frågor till politikerna på podiet.

Huvudfrågan på Djurskyddet Sveriges andra seminarium var om mer empati i läroplanen kan stoppa framtida djurplågåre och våldsbrottslingar. Expertpanelen menade att ja, empatin kan övas upp hos barn och det skulle leda till ett bättre samhällsklimat för både djur och människor. De menade att man måste ta tillvara på den stora medfödda förmåga till empati som barn har och där är Djurskyddet Sveriges skolmaterial REDE ett sätt.

"Den här veckan möts ideella organisationer, företag och politiker. Då gäller det att ta tillvara på det och finnas på plats."

Åsa Hagelstedt, generalsekreterare, Djurskyddet Sverige

I Almedalen finns en närhet mellan makthavare och de som vill påverka dem. Djurskyddet skulle inte ha samma framgång om vi inte var på plats menar generalsekreterare Åsa Hagelstedt.

Hur kan ett seminarium förändra för djuren?

– Ett konkret exempel är ett seminarium vi hade om kastrering av smågrisar utan bedövning för ett par år sedan. Då var landsbygdsministern Eskil Erlandssons politiska sakkunniga med i panelen. Efter de nya fakta de nåddes av på seminariet så ändrade regeringen reglerna så att det blev en förbättring för grisarna. Politiker är inte alltid superkunniga i detaljer. Om vi kan förse dem med kunskaper och konkreta förslag så kan det ge förändringar. Djurskyddet Sveriges seminarium blir en mötesplats där, politiker och myndighetspersoner kan diskutera frågor, vilket kan leda till lösningar och förbättringar.

Varför ska seminarierna vara just i Almedalen?

– Här är det lättare att samla politiker och en publik som lyssnar eftersom alla är på plats. Ett seminarium i en fullsatt sal som dessutom filmas och sänds på webben ger ett förpliktigande gentemot politikerna.

Åsa ger exempel från årets partiutfrågning om djurskyddsfrågorna. Där lyfte hon upp frågan om hur man ska få till en förbättring för alla övergivna katter.

– Då lovade faktiskt samtliga partier att, oavsett valutgång, så kommer vi, inom ett år, få en lagskärpning av djurägarens ansvar. Detta finns på film och det kommer vi att ställa dem till svars för.

Förutom att själva hålla seminarier menar Åsa att det är viktigt att gå på andras.

– Bara genom att vi är där så tvingar vi fram en nyansering. Jag tror till exempel att det spelar en stor roll att Tidningen Djurskyddet är där och ställer kritiska frågor på Jägareförbundets eller pälstdjursnäringens seminarium. Genom att närvara påminner vi om djurskyddsperspektivet och om att Djurskyddet Sverige finns.

Åsa skulle gärna se att det var fler från Djurskyddet Sverige på plats så att man kunde gå på fler seminarier och synas mer. Men det skulle behöva bygga på ideella insatser menar hon.

Vad säger du till dem som tycker att Almedalsveckan bara är ett jippo som kostar massa pengar?

– Att det är det också. Det är som att det finns flera Almedalen. Det är lätt att tro att Almedalen bara är partiledartalen och

rosévinsmingel som det hörs mest om. Men jag tror det är viktigt att komma ihåg att den bild som ges på tv och i de rikstäckande tidningarna bara en. TV sänder inte från alla de seminarier som hålls av ideella föreningar i Almedalen men de gör de inte mindre viktiga. Tvärtom.

Almedalen blir speciell för att det finns en sådan närhet mellan makthavare och de som vill påverka dem menar hon.

– Detta är en fantastisk vecka då det verkligen bubblar av engagemang. Hela makt-Sverige är samlad och man springer in i dem hela tiden. Det blir en väldigt levande demokrati-diskussion. Almedalsveckan skulle klara sig utmärkt utan oss men vi skulle nog inte ha samma status och framgång om vi inte var här. ✖

MER OM OSS I ALMEDALEN

- Läs fler artiklar från Almedalen på <http://tidningen.djurskyddet.se>
- Se filmerna från våra seminarier på hemsidan eller på vår YouTube-kanal: www.youtube.com/djurskyddetsverige

 8
TIPS!

FÖRSÄKRA DITT DJUR – TÄNK PÅ DETTA

Är hunden din en äventyrlig risktagare eller tryggast och försiktigast i stan? En olycka eller sjukdom kan tyvärr drabba alla sorters djur. Om du inte är stenrik är en djurförsäkring viktig för att djuret ska få den vård det behöver om olyckan är framme. Men det finns några saker att tänka på innan man tecknar en försäkring.

Text Micke Hanås

1

SKAFFA EN FÖRSÄKRING

Människor är garanterade kostnadsfri vård i Sverige – men detsamma gäller inte djur. Ditt djur kommer med all sannolikhet att behöva veterinärvård någon gång under livet, och den vården är dyr om du står för hela kostnaden själv. I värsta fall kan du om du saknar försäkring stå där med valet att lägga tiotusentals kronor på en operation eller tvingas avliva djuret. Det kan vara en bra idé att försäkra ditt djur samma dag som du köper det – man vet aldrig när olyckan är framme. Många uppfödare kan hjälpa dig att försäkra den nyköpta hunden.

2

VAD ÄR DIN RELATION TILL DJURET?

Har du ett djur som sällskap, eller som inkomstkälla – till exempel en hund som används till avel? När det gäller hundförsäkringar brukar man dela upp försäkringen i dels en veterinärvårdsförsäkring och en så kallad livförsäkring. Veterinärvårdsförsäkringen ger dig ekonomiskt skydd vid veterinärbesök, där den täcker upp för en del av kostnaden. Livförsäkringen gäller om hunden dör, och kan vara en idé om det är så att du är ekonomiskt beroende av din hund.

3

JÄMFÖR OLIKA BOLAG

Det är inte alltid säkert att störst är bäst. Kolla därför runt och jämför flera olika företag. Det finns många försäkringsbolag som erbjuder djurförsäkringar – till exempel Agria Djurförsäkring, Dina Försäkringar, Folksam, If och Sveland. Deras villkor skiljer sig åt och de erbjuder olika typer av försäkringar, så jämför alltid noga innan du tecknar en försäkring. Hos vissa försäkringsbolag kan det till exempel finnas en karenstid innan försäkringen gäller. Men om du försäkrar en valp som har ett nyskrivet veterinärintyg kan försäkringen gälla direkt.

Foto: iStockphoto

4

KOLLA HUR MYCKET DIN HEMFÖRSÄKRING TÄCKER

Ditt djur kan till viss del skyddas genom din hemförsäkring. Om djuret till exempel blir stulet kan du få ersättning. Hemförsäkringen kan även gälla om din hund eller katt skulle skada en annan människa eller förstöra saker, och täcka vissa veterinärkostnader för ett annat djur om ditt djur skulle skada det.

5

UNDANTAG FÖR VISSA RASER

Den extrema hundaveln har gjort att vissa raser dras med genetiska defekter. Ögonsjukdomen entropion, till exempel, är vanlig hos shar pei-hundar. Om försäkringsbolaget anser att felet "inte kan anses som oväntat" gäller inte försäkringen för detta. Det betyder att det ofta finns undantag i försäkringarna som gör att de inte täcker kostnader för sjukdomar som är vanliga hos vissa raser.

6

SJÄLVRISK OCH PREMIE

Ofta blir den kostnad som man betalar varje månad, det vill säga försäkringspremien, billigare om man accepterar en högre självrisk. Men det är inte alltid som det lönar sig eftersom självriskerna kan bli rejält dyra. Man tecknar ju försäkringen just för att slippa plötsliga kostnader. Tänk därför på att hitta rätt balans mellan försäkringspremie och självrisk. Försäkringsbeloppet – det vill säga summan som försäkringsbolaget betalar ut om olyckan är framme – skiljer sig åt mellan olika försäkringar. En operation hos veterinären kan gå på tiotusentals kronor, så återigen handlar det om en avvägning mellan pris på försäkringen och hur stor risk man är villig att ta.

7

OLIKA FÖRSÄKRINGAR FÖR OLIKA DJURARTER

Vissa försäkringsbolag erbjuder försäkring endast för hundar eller katter, och vissa har även en smådjursförsäkring som du kan använda för att försäkra till exempel en orm.

8

TÄNK PÅ DJURETS ÅLDER NÄR DU FÖRSÄKRAR

Hur gammalt ditt djur är kan påverka hur mycket försäkringen kostar. Det spelar också roll när du försäkrade djuret – är försäkringen en löpande försäkring som påbörjades när djuret var ungt, eller nytecknades den när djuret var äldre? Vissa bolag vill inte heller försäkra djur som uppnått en viss ålder.

Foto: iStockphoto

HITTEKATTEN SOM HITTADE RÄTT DIREKT

En katt räckte, tyckte familjen Hakonen. Men så en dag stod Alfred där, tovig och illa medfaren. **Redan på väg in till katthemmet började idén födas – skulle de ha kvar honom?** Helst inte, tyckte familjens katt Mitsi.

Text och foto Micke Hanås

Varken Jaana Hakonen, hennes dotter Elin, sonen William eller deras katt Mitsi hade några planer på att få en till familjemedlem. Mitsi var väldigt nöjd med att vara ensam herre på täppan. Men det var innan Alfred kom på besök. Den hemlöse ungdammen hade strukit omkring huset utanför Ramnäs i Västmanland i en vecka innan de lyckades locka honom till sig. Försiktigt närmade han sig den lilla matbiten, en matsked med kattmat. Han var utsvulten. Efteråt var han helt slut, lade sig ner på gräset och somnade, berättar Jaana.

– Den blicken som han gav mig, den kommer jag aldrig att glömma. Bara ren tacksamhet, han var så tacksam för att han hade fått äta mat.

Det hemlösa livet hade gått hårt åt Alfred.

– Det var riktigt illa faktiskt. Han är ju långhårskatt, och hans päls var så ihoptvad att det var som en tjock kaka av päls över hela katten, och pälsen hade börjat släppa från skinnet bakom bogarna så han var alldeles naken där, berättar Jaana.

Jaanas dotter Elin stannade ute hos Alfred medan han vilade. Jaana och Elin var inga nybörjare när det gäller hemlösa katter – deras katt Mitsi, en bestämd dam, kommer från liknande förhållanden – hon kommer från Huskatten, en medlemsförening i Djurskyddet som omplacerar katter. De åkte in till Västerås med Alfred, så att han skulle kunna få vård hos Huskatten. Då hade idén redan fötts – kanske skulle Alfred kunna bo hemma hos dem.

– Vi bad faktiskt redan då att få träffa honom igen, och eventuellt ta hem honom igen efter behandling. Vi hade inte planerat att skaffa någon mer katt, men när han kom till oss och bad om hjälp kändes det så rätt att försöka att få honom att bli en ny familjemedlem också, säger Jaana.

De stannade kvar länge på Huskatten den dagen för att kolla så allt kändes bra för Alfred. Där blev han kvar i tre veckor för att återhämta sig.

– Alfred kom in med en päls som var rena pansarplåten, runt hela kroppen. Det blev akut veterinärbesök med rakning,

kastrering, och chipmärkning. Kvar blev en katt med päls mitt på ansiktet, på öronen, på svansen och cirka en tredjedel av alla

När jag hämtade ut honom hos veterinären på eftermiddagen så var det en inte ens hälften så mycket katt! berättar Marita Åberg på Huskatten, där Alfred fick vård.

När Alfred hittades var hans päls så ihoptvad att veterinären var tvungen att raka bort det mesta av pälsen.

benen. Resten var hud som var sårig av allt slitande i pälsen, berättar Marita Åberg på Huskatten.

När Alfred var redo att lämna Huskatten hade familjen Hakonen redan bestämt sig.

– Så fort Marita la ut honom på nätet så hörde jag av mig och sa att vi ville komma, och faktum är att vi hade pengar och kattbur med oss! Så han följde med oss hem samma kväll, säger Jaana.

Det tog ett tag för Alfred att vänja sig vid mänsklig kontakt. Det kan fortfarande bli lite nervöst – Alfred har fortfarande inte varit inne i alla rum, han är väldigt försiktig. Men när det blir läskigt finns Elin där att söka trygghet hos. Elin var även den som gav honom namnet Alfred.

– Han har en särskild relation till min dotter. När det blir lite otryggt, är det någonstans han går så är det in till hennes rum. Antingen upp i hennes säng eller under sängen om det är riktigt läskigt. Det är henne som han rent fysiskt hade först kontakt med också, krypit upp i hennes knä och sådär, berättar Jaana.

Det har tagit sin tid att återhämta sig. Än så länge är pälsen inte utväxt efter rakningen, så han får hålla sig inomhus för att inte bli solbränd. Men Alfred är på god väg att bli bättre, och det märks på honom.

– I början var han ganska trött och åt och sov mest, men nu har vi börjat leka lite med honom och han är mer vaken. Det går åt rätt håll, och han äter mycket. Han kommer snart att lägga på sig och bli en stor stark kille.

Det märktes på

Alfred att han törstade efter att få bli ompysslad, omhulad och klappad. Det är det bästa med honom, tycker Elin.

– Han är tjällig. Han gillar att mysa mycket, säger hon.

Jaana skrattar när hon berättar att

familjens andra katt, Mitsi, inte är helt nöjd med situationen. Men hon börjar acceptera den, och tolererar den nya "pojkspolingen" så länge hon får tillräckligt med eget utrymme.

– Jämfört med vår andra katt så har Alfred en helt annan personlighet, han är otroligt försiktig och lite tillbakadragen och artig, medan vår Mitsi är ganska dominant och kaxig. Hon är en dam som har hög integritet, hon vill ha lite utrymme omkring sig och välja själv, säger Jaana.

Kommer familjen utökas

med fler hemlösa katter?

Det vet man aldrig, menar

Jaana.

– Det fanns inga planer på det här, men man vet aldrig, haha. ✕

"Den blicken som han gav mig, den kommer jag aldrig att glömma. Bara ren tacksamhet, han var så tacksam för att han hade fått äta mat."

Jaana Hakonen,
Alfreds matte

Även om älgarna är i fångenskap är de fortfarande vilda djur. Lars Arkesjö närmar sig försiktigt och matar Viktoria med en banan.

EXOTISKT OCH VANLIGT PÅ SAMMA GÅNG

I Sverige har vi naturen kring knuten, men få har sett Skogens Konung på nära håll. **Älgparkerna utgör en egen nisch bland landets djurparker.** Djurens naturliga miljö finns överallt, och ingen savann eller djungel behöver simuleras för att de ska trivas.

Text och foto Micke Hanås

Bananerna gör succé – älgarna Mosippa och Morberg slukar dem hela. Och när spannmålspelletsen forsar in genom ett rör är det ingen hejd på frosseriet. På andra sidan stängslet står lille Teim från Ockelbo och tittar fascinerat på djuren, med mamma inom tryggt avstånd.

– Våra älgar är bortskämda, de får bananer och godsaker. De börjar med efterrätten, skojar Lars Arkesjö, som driver Älgparken i Mo strax norr om Ockelbo.

De stora, brunpälsiga djuren – som de flesta svenskar bara sett genom bilrutan eller på avstånd i skogen – gör verkligen skäl för namnet Skogens Konung. Men kronan har de tappat – och det händer varje år. Det är bara älgdjurarna som får horn. I naturen kan hornen trilla av redan i november eller december, men i fångenskap sitter de kvar till februari eller mars eftersom de får i sig mer näring än i det vilda, berättar Lars Arkesjö. Om älgarna tappar hornen i det fria blir dessa upptäta av smådjur, som vill åt den näringsrika mörken. Men på Älgparken i Ockelbo hamnar de på en vägg i närheten av entrén, där gästerna kan titta närmare på dem. Fem-sex tusen besökare om året hittar hit.

– Det här med älgar, det är ju en

turistdragare. Men det är inte så mycket utlänningar som man tror. Det är många som fastnar nere i södra Sverige, säger Lars Arkesjö.

I parken finns nio älgar uppdelade på två hägn – det lilla är 5500 kvadratmeter och det stora 70 000 kvadratmeter. Det är gott och väl över Jordbruksverkets minimikrav på 3000 kvadratmeter per hägn, och Ockelbos älgpark är bland Sveriges största till ytan, säger Lars Arkesjö. Hägnen består mestadels av skog, älgens naturliga miljö. Och även om ytan är väl tilltagen märks det att älgarna sliter på miljön – marken i hägnen är ganska nedtrampad.

Djuren verkar inte ta någon notis om oss på andra sidan stängslet, men Lars Arkesjö är noga med att påpeka att det är viktigt att komma ihåg att älgar är vilda djur. Speciellt älgkalvar kan vara oberäkneliga och sparkas – framåt, till skillnad från en häst som sparkas bakåt. Därför är det nolltolerans på besök inuti hägnen i Ockelbo, till skillnad från hos vissa andra älgparker.

– Om det händer någonting, så är det jag som står ansvarig. Jag skulle aldrig ta in barn i älghägnen, säger Lars Arkesjö.

Matpausen är över. Även om älgarna har gott om yta att röra sig på, räcker inte

vegetationen till för att täcka deras energibehov. Förutom pellets och bananer får älgarna björksly, som Lars Arkesjö klipper längs vägkanterna, och tallgrenar att äta.

– En älg äter mellan 25 och 30 kilo per dygn, under sommarmånaderna.

Så vi skulle få nerbetat totalt i våra >>

ÄLGENS HORN

- Det finns två typer av älghorn, stång- och skovelhorn. Skovelhornen är större och påminner om stora skopor med taggar på. Stånghornen saknar "skopa".
- Älgarnas horn är som störst då de är mellan sex till tolv år gamla. Det är bara älgdjurarna som får horn, och hornen byts ut varje år. De börjar att växa ut på våren, och täcks då av ett hudlager som kallas basthud, som förser hornen med näring medan de växer. Älghorn växer snabbt – upp till nästan 2 centimeter per dag som mest. Så småningom skaver älgen av basthuden genom att gnugga hornen mot träd. I slutet på augusti eller början på september är hornen färdigutvecklade, och älgdjurarna använder sig av dem sedan under brunsten. Då visar de upp hornen eller slåss med dem.
- Älgarna tappar sedan hornen under vintern, tidpunkten varierar beroende på hur gammal älgen är. Ju äldre desto tidigare, medan ungdjurarnas horn kan sitta kvar till långt in på vårkanten.

Källa: Wikipedia

"Våra älgar är bortskämda, de får bananer och godsaker. De börjar med efterrätten."

Lars Arkesjö,
driver Älgparken i Mo

En älgko kan komma upp i en mankhöjd på 170 centimeter och en vikt på 360 kilo. Älgtjurarna blir ännu större - upp till 210 centimeter och 540 kilo.

hägn om vi inte skulle stödje dom käk, säger han.

Det finns över 30 älgparker i Sverige. En älgpark räknas som en djurpark – och trots att älgparker känns väldigt annorlunda från djurparker med tigrar och elefanter, så lyder de under samma lagar. Det betyder bland annat att det krävs tillstånd att driva den, att djuren ska ha tillsyn och foder varje dag och att de ska ha möjlighet att få utlopp för sitt naturliga beteende.

Men reglerna är inte alltid till för djurens bästa – och det fick Lars Arkesjö erfara den hårda vägen. Sommaren 2009 hittades en föräldralös älgkalv, bara några dagar gammal, på en refug på en riksväg i Hälsingland. Älgkon var borta. Mannen som hittade den ringde till polisen, berättar Lars Arkesjö.

– Antingen avlivar du den eller också tar

du den till en älgpark, säger polisen som svarar. Men det var fel. Sen så slutade det här i ett elände för mig. Jag tog hand om kalven, födde upp den och han mådde väl och vi skulle ha honom här i hägnet. Men det får man inte göra.

Lars tog emot kalven, i tron att det skulle gå bra att låta honom leva i Älgparken. Han bodde till och med i en stuga i parken i några veckor för att ta hand om Kalle, som han döpte kalven till.

– När vi började med honom så tog det

oss 20 minuter att få i honom en deciliter råmjölk. Efter tre veckor så tog det 20 sekunder att få i honom fyra deciliter.

Han var så tam, han var mer tam än taxen hemma.

Men regelverket är tydligt. Bara älgar uppfödda i fångenskap får hållas på älgpark. Och trots att älgparker längre norrut i landet enligt Lars Arkesjö ofta får dispans för att kunna ta hand om just trafikskadade älgar, var Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Gävleborgs län stenhårda. Kalle skulle avlivas.

– Det bevisar hur vi har byråkratiskt krångel i Sverige. Helt vansinnigt hur

"Jag jagade från -79 till 2007. Och sen kunde jag inte hålla i bössan längre. När jag satt ute på pass så skakade det när jag siktade på en älg."

Lars Arkesjö,
driver Älgparken i Mo

det är, säger Lars Arkesjö.

Han berättar att Länsstyrelsen meddelade honom att han riskerade att förlora sitt tillstånd för att driva älgparken, om han inte gav dem kalven. Och trots att människor engagerade sig för Kalle – en facebookgrupp startades som fick 4500 medlemmar på en vecka – och lokaltidningen skrev om fallet, valde Länsstyrelsen att avliva honom. Den 17 juni 2009 kom veterinär och polis för att ge honom en spruta, och han somnade in för gott.

– Det myndigheterna försvarade sig med var att det inte finns någon rehabiliteringsplan på en älg – ”om du släpper ut den där älgen så kommer den springa bland husen och vara ivägen för bilarna”. Ja men det förstår väl jag också, jag är väl inte dum, sa jag. Men Kalle ska bo kvar här, för det är jättefint för Sveriges älgparker att få in nytt friskt blod utifrån.

Eftersom alla älgar i landets älgparker ska ha fötts upp i fångenskap finns det ett

Lars Arkesjö på Älgparken i Ockelbo förklarar för hur man kan se älgens ålder på hornen.

avelsregister, för att förhindra inavel. Det fungerar bra, tycker Lars Arkesjö, som har två blodslinjer i parken. Men Kalle hade ändå varit ett bra tillskott för att variera generna.

Nu, i början på maj, är några av parkens älgkor dräktiga och ska snart föda. Lars Arkesjö brukar sälja kalvarna, men vissa behåller han. Det behövs för återväxten i parken – efter 10-12 år i hägn börjar älgarna bli gamla, och behöver avlivas. Än så länge har det bara behövts två gånger i Ockelbo – en älg fick åldersproblem med höfterna, och skickades till slakt. En annan – döpt efter Ockelbos stolthet Prins Daniel – fick en tumör och behövde avlivas.

Men Daniels partner – Viktoria – lever kvar, och hon är en av Lars Arkesjös favoriter.

– Hon är en trevlig individ, men hon är ju uppfödd på nappflaska.

I det vilda lever älgar kanske fem-sex år. Trafiken och rovdjuren, till exempel björnar som vaknat ur sitt idé, tar sina offer. Och så människans älgjakt – runt 80 000 älgar skjuts av jägare varje år. Men inte av Lars Arkesjö, inte sen han öppnade parken.

– Jag jagade från -79 till 2007. Och sen kunde jag inte hålla i bössan längre. När jag satt ute på pass så skakade det när jag siktade på en älg. Jag hade en kviga på 45 meters håll. Det slutade med att jag sa ”ge dig iväg, stick nu då” och satte ned bössan. Jag kunde inte, det bara darrade. Man blir väl kompis med dom. Det kändes inte rätt. ✕

Inga djurskyddsproblem på älgparkerna

– Principen är nog likartad på de flesta parker, att de har väldigt stora ytor och röra sig på. De kontakter som djuren har med besökare är, åtminstone när jag besökte en älgpark, väl övervakade

och på djurens villkor. Älgparkerna har en övervakning ifrån länsstyrelserna precis som alla andra djurhållningsanläggningar, säger Johan Beck-Friis, leg veterinär och informationschef på Sveriges Veterinärförbund.

Han har inte hört talas om några djurskyddsproblem på landets älgparker.

– Snarare är det väl så att de här anläggningarna gör faktiskt en viss nytta. De allra flesta djuren som kommer nya till anläggningarna är sådana kalvar där mamman är trafikdödad och man har hittat kalven utan möjlighet att ta hand om sig själv. De skulle förmodligen ha strukit med om det inte funnits en park som kunde ta hand om dem.

Men på Älgparken i Ockelbo drev ju länsstyrelsen linjen att en upphittad kalv skulle avlivas?

– Ja, det är nog lite olika hur tjänstemännen hanterar det här. Jag var på Moose Garden i Jämtland och de hade fått de nya djuren just från fall där mamman blivit trafikdödad och kalven övergiven. ✕

Kattsäkra balkongen

Med ett balkongnät slipper du oroa dig för att katten faller och skadar sig. Om du bor högt upp är det lagkrav på att sätta upp ett nät om katten ska få vara på balkongen utan att vara under uppsikt. I Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om hållande av hund och katt står det: "Om katter vistas ensamma på en balkong som är belägen mer än fem meter över marken, måste balkongen vara försedd med nät eller liknande för att förhindra katten från att falla ner". Kolla även med ditt försäkringsbolag – kanske har de som krav att du måste ha ett balkongnät som skydd. Du kan köpa kattnät på många ställen, till exempel zooplus.se eller zoosajten.se.

Korka igen med ditt favoritdjur

Gick det bara åt halva flaskan? Med dessa flaskprop-par kan du korka igen dina vin- eller saftflaskor på ett snyggt sätt. Kan köpas på till exempel bluebox.se.

Snooza sött med fejkhund

Drömmer du om en hund att kela med trots att du är alldeles för allergisk? Blir du lugn av att ha en hund bredvid dig i sängen? Det finns en smidig lösning som är garanterat fri från hundhår. Köp ett påslakan med ett foto av en tryggt snusande hund! Påslakanet kan köpas på till exempel bluebox.se.

BOKTIPS!

TALLSKOGENS HEMLIGHET

Åsa Öhnell
Idus förlag

Det börjar med en försvunnen valp, men snart inträffar flera andra mystiska händelser. Hänger allt ihop och i så fall hur? Tallskogens hemlighet är en ny barn- och ungdomsdeckare av författaren Åsa Öhnell. Det är den fjärde boken i Klarabelladeckarna, serien om de båda tjejkarna Klara och Bella som alltid lyckas hamna mitt i händelsernas centrum. Boken utspelar sig i Laholm, Mellbystrand och Båstad.

Boken tar också upp ett viktigt ämne: Hundsmuggling och hundar som far illa. Om man köper hund från ett annat land riskerar man inte bara att den tvingas avlivas, utan även att andra djur och människor smittas med mycket farliga sjukdomar som inte finns i Sverige, berättar författaren Åsa Öhnell.

Du kan köpa boken på till exempel bokus.com eller adlibris.com.

Ny app guidar dig bland grodor och paddor

Groda, padda eller salamander? Nu är det lätt att få svar – om du har mobilen till hands och det finns mobiltäckning ute i naturen, det vill säga. Naturskyddsföreningen och ArtDatabanken vid Sveriges Lantbruksuniversitet har lanserat Grodguiden, en app som uppmärksammar svenska groddjur. Du kan använda appen för att artbestämma groddjur med hjälp av nycklar, lyssna på läten och rapportera in fynd till Artportalen, som är ett verktyg för att hålla koll på vilka arter som har setts var. I Artportalen blir rapporterna synliga för andra att se, och kan också användas av forskning, naturvård och miljöövervakning. Appen är en del av kampanjen Grodans år, som drivs av det ideella nätverket Faunaväktariatet som övervakar hotade djurarter.

Du kan ladda ner Grodguiden på **Google Play** (om du har Android) eller **App Store** (om du har iPhone). Läs mer om kampanjen Grodans år på www.slu.se/faunavaktarna/kvack.

Hund i kvadrat?

Kan du inte få nog av djur? Med en sån här tröja så ser du garanterat till att din omgivning får en ordentlig djurdos. Förutom olika hundar kan du köpa jättetryck med marsvin, gris och katt. Du hittar tröjorna på www.coolstuff.se/Big-Face-T-Shirts.

Broschyr för gnagarintresserade

Senaste nyheten bland Djurskyddet Sveriges broschyrer är den här som vänder sig till dig som har gnagare, eller som funderar på att skaffa en gnagare. Broschyren innehåller viktig information om vad du ska tänka på innan köpet, skötsel, foder, sjukdomar, beteendeproblem och lagstiftning. Finns att beställa på hemsidan: www.djurskyddet.se/se/om-djurskyddet/material

RAPPORTTIPS!

BÖKA PÅ BETONG

Om grisarna i köttindustrin

Rapport från Djurens Rätt

Den så kallade griskrisen har varit ett av vårens hetaste nyhetsämnen inom djurskyddsområdet. Svenska grisbönder skyller på utländskt billigt kött med sämre djurskydd. Men är det så bra här hemma? Djurens Rätt har släppt en färsk rapport som går igenom de svenska grisarnas villkor. Och det är ingen munter bild som visas:

"Trots att grisar är oerhört nyfikna och aktiva djur som behöver undersöka sin miljö och söka efter föda i marken större delen av sin vakna tid för att må bra, hålls de allra flesta instängda hela livet. Inomhus i trånga, tråkiga boxar på hårt golv blir grisarna uttråkade och frustrerade av att inte kunna bete sig naturligt. Svansbitning, hålt, magsår och luftvägssjukdomar orsakar stort lidande.

Suggorna pressas av ekonomiska skäl till att föda så många smågrisar som möjligt. De drabbas av hunger, bogsår och beteendestörningar. Ungarna tas från dem redan vid fyra-fem veckors ålder och suggorna görs sedan snabbt dräktiga igen. Nästan alla smågrisar av hankön kastreras kirurgiskt och för det mesta utan bedövning, trots att det är väl känt att det gör mycket ont.

Drygt två och en halv miljoner grisar slaktas i Sverige varje år. Transporterna är stressande och på slakterierna bedövas grisarna med gasen koldioxid, som ger ett starkt obehag och kvävningskänslor."

Läs hela rapporten på www.djurensratt.se/rapporter

STÄMMAN: DJURSKYDDET SKA STARTA UNGDOMSFÖRBUND

Djurskyddet ska ha ett eget ungdomsförbund, beslutades det på årets förbundsstämma på Quality Park Hotel i Södertälje. Dessutom uppdaterades stadgarna, och förbundet ska bland annat verka för att verka för att förkorta älgjakten.

Text och foto Micke Hanås

Ombud från 26 av djurskyddets 56 föreningar var på plats för att besluta om förbundets framtid.

Ungdomsförbundet, som kommer att heta Djurskyddet Ungdom, är tänkt att locka fler unga medlemmar till Djurskyddet. Dessutom ska det fungera som en naturlig fortsättning efter REDE-klubben, där de minsta barnen är med, och öka möjligheten för förbundet att söka bidrag. Till att börja med ska Djurskyddet Ungdom ha samma styrelse som det ordinarie Djurskyddet, men på sikt är det tänkt att de ska få en egen styrelse.

Styrelsen presenterade en djurskyddspolicy om förbundets ståndpunkter i olika frågor, något som uppskattades av flera föreningar.

Det röstades om ett antal motioner och förslag från lokalföreningarna och styrelsen.

Djurskyddet Eskilstuna föreslog att verka för att ändra på hittegodslagen – upphittade katter och hundar räknas idag som "hittogods", och ska förvaras i tre månader medan man letar efter ägaren. Det finns ett undantag för hundar, så att tidsgränsen bara blir tio dagar. För katter gäller fortfarande tre månader, men då det är orimligt så ser det i praktiken lite olika ut i olika län. Stämman beslutade att Djurskyddet i nuläget ska verka för att samma undantag – 10 dagar – ska gälla även här.

Stämman biföll också bland annat en

motion från Djurskyddet Ådalen, som ville verka för att begränsa älgjakten. Som det är nu pågår älgjakten fram till sista februari i vissa län, med uppehåll för när älgarna går i brunst. Det betyder att flera dräktiga älgkor skjuts på vårkanten. Det beslutades att Djurskyddet ska verka för att älgjakt ej får ske efter sista oktober.

För Sari Rinta från Djurskyddet Köping var det första gången hon deltog i Djurskyddets stämma. Hon är nöjd med alla beslut som fattades.

– Jag tyckte det var väldigt intressant och väldigt bra stämma. Jag tyckte det var bra förslag som kom, säger hon.

Vilken är den viktigaste djurfrågan?

Ordförandebyten och ny styrelse

Efter 14 år som förbundsordförande valde Sven Stenson att lämna vidare facklan, och stämman valde Catharina Lundberg från Djurskyddet Malmö till ny ordförande – men efter två veckor valde hon att lämna posten som ordförande. Sven Stenson, som istället valts till vice ordförande, fick tillfälligt ta över ansvaret för posten tills extrastämma kan hållas den 30 augusti. Då tidningen går i tryck innan dess kommer det att rapporteras från extrastämman på Tidningen Djurskyddet på webben: tidningen.djurskyddet.se.

Till övriga styrelseledamöter valdes Terese Askerstedt, Katarina Linge Hag-Ekholm, Linda Maria Vonstad, Ingrid Redbo, Lars Audell, Göran Gustafsson och Carl Dickfeldt. Till ersättare valdes Owe Sandström, Veronica Ekström och Annelie Daging. Du kan läsa mer om de nya styrelseledamöterna på Djurskyddets hemsida.

Djurskyddspris till Bo Algers

Varje år delar Djurskyddet ut ett djurskyddspris och ett hedersomnämmande, till personer eller organisationer som gjort något extra för djuren. I år gick priset till Bo Algers, professor i husdjurshygien vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU.

Djurskyddets motivering till priset, som förutom äran innebär 10 000 kr, löd: "Bo Algers har genom hela sin karriär vid SLU på ett sakligt och vetenskapligt baserat sätt lyft fram välfärdsproblem hos lantbrukets djur. Han har belyst de beteendemässiga dilemman som en industrialiserad djuruppfödning medför, men också föreslagit konstruktiva lösningar på problemen. Han har inte varit rädd att ställa sig på djurens sida i samhällsdebatten, vilket gett tyngd åt argumenten."

– Jag känner mig väldigt hedrad och glad av att ha fått den här utmärkelsen av Djurskyddet Sverige. Djurskyddet Sverige är en oerhört viktig aktör i den svenska

samhällsdebatten. Inte minst när vi befinner oss i den situation vi gör nu, där medborgarna har en bild av hur djurhållningen ska se ut för de djur som vi har för att producera livsmedel, och de som sysslar med det har en annan bild av detta – och de här två bilderna överlappar allt mindre. För att få en uthållig djurhållning i ett samhälle där medborgarna accepterar det, då måste vi försöka att få ihop de här bilderna igen. Och det kan vi bara göra genom att ta upp de här frågorna på bordet och prata i samhället om de här sakerna – och det gör Djurskyddet Sverige på ett jättebra och väldigt sakligt sätt.

Djurskyddets hedersomnämmande, som alltid går till en kommersiell aktör, gick i år till Blocket. På blocket.se säljs idag många djur, allt från hundar och katter till får och höns. Men med internethandeln ökar risken för oseriös handel, där djuren får illa. Blocket har tagit tag i detta genom att samarbeta med Djurskyddet och gå ut med tydlig information till både köpare och säljare, samt gjort så att katter inte längre kan skänkas bort gratis.

– Att ställa krav på köpare och säljare när djur är handelsvaran gör det inte bara tryggare för djuren – det bidrar även till att höja deras status i allmänhet, i synnerhet för katter som är våra vanligaste husdjur, säger Djurskyddets generalsekretär Åsa Hagelstedt.

Blockets kundsäkerhetsansvarige, Thomas Bäcker, tog emot utmärkelsen.

–Det här priset har glatt mig och mina medarbetare oerhört mycket. Det var oväntat men det var fantastiskt kul att få det och det kommer att driva oss till att göra mer saker för att höja säkerheten för djuraffärer, som ska vara en trygg djuraffär även för djuren, säger han. ✖

LÄS OM EXTRASTÄMMAN

- Extrastämman hölls 30 augusti i Stockholm. Då tidningen hann gå i tryck innan dess kan ni läsa mer om extrastämman på Tidningen Djurskyddet på webben: <http://tidningen.djurskyddet.se>.

Carina Carlström
Djurskyddet
Kristinehamn

– Katternas status. Både länsstyrelser, polis och allmänhet hanterar katterna som om de inte hade något värde. Jag tycker att

det är viktigt att vi jobbar på att katten får ett egenvärde.

Rolf Eriksson
Djurskyddet
Jämtlands län

– Om man ser till lantbrukets djur är fortfarande det trånga utrymmet för hönsen och kycklingarna ett stort problem, tycker

jag. Speciellt för burhönsen, de har fortfarande trångt utrymme trots vissa kosmetiska detaljer som sittpinne, sandbad och värprede. Dom detaljerna fungerar dåligt.

Eirik Isene
Djurskyddet
Eskilstuna

– Att katter och hundar räknas som hittegods. Det skulle ändras, dels så att katter och hundar har samma status

åtminstone, och att de räknas som djur och inte döda objekt som ska vänta på en ägare.

Ulla-Britt Carlsson
Djurskyddet
Karlstad

– Det var inte lätt att svara på. Om jag ser det ur ett stort perspektiv så tycker jag djurtransporter. Och över huvud taget att man tar hand om sina

djur på ett bra, humant sätt.

Foto: Aaron Munden

Kryss & Quiz AB		TRÄFF-PUNKT	LAGLÄGGA INFORMATIONS-BÄRARE		ORDENT-LIGA ÄGNAT SIG ÅT		MÅLBESKRIVNING LYFTER ALDRIG								
			↓	↓	↓	↓									
UNDER- LEVERAN- TÖR								6							
LED- STJÄRNA MEDICINSK LÖSNING	4														
SAKNAR BYST				GILLAR KÖRP- GÅNG			BESÅTT- NINGSS- MEDLEM								
OFTA EF- TER PUNKT				TEMPO	2										
FÖRLED FÖR FÖRE				KANTAS PÅ TRIPP											
PASS- ÄNDE				TRAFIK- PLATS RÄTT I FORM											
KALLAS HON I KÖKET							VÄG- NUMMER								
↓	↓	BESÖKER MAN SÄLLAN FIKTIV I FICKA	DJUR- KRETSEN HÄR STOPPATS	↓	KAN ORSÄKA BLÄTT ÖGA	SES PÅ HEM- SIDOR	↓	GÖRS VID JIPPO	REPRIS- ÖNSKAN FINNS AV BONDTYPE		KORT- KORT PÅ INBJUDAN		10	SAMLAS I FÖRRÅD	
LÄT SOM ROSA						REAR		9							
SPRIDS DYNGA						BÖRJAN PÅ NYTT									TUNN- TRÄ
→		MÄRKTES MER FÖRR						TUMMEN UPP TOTAL OREDA			STÅR PÅ RAD				
BEHÖVDE MAN KUNNA IHUS- FÖRHÖR		LÄDE ITAL			TOPP- SKIKTET LITE MER	8				VILJA			11		KRITIK OCH KLANDER
→				1						ANDRA DELEN					
									MINIMAL						
									KRYSS			SLAG- ORD SLÅR VET- GIRIG I		3	LITET RUM
SKÖGS- MURRE			KONCEN- TRAT		13					VEM SOM HELST					
KÄNNS IGEN			KREATIV PERSON							TAK- TÄCKNING				5	
→	12							ARBETE OCH VILA							
SPAR MAN GÄRNA															
TRAV- VINNARE				TVÅR				UPP- SLAG							
→															
			TORSK					7			KORTARE ALSTER				

TÄVLA!

Vi lottar ut ett exemplar av Djurskyddets munkjacka till vinnaren. Andra till femtepris är vår bok med kattdikter av Göran Greider. **OBS! Glöm inte att skriva vilken storlek du vill ha om du vinner.**

GÖR SÅ HÄR:

Kryssets numererade rutor (i nummerordning) bildar ett lösenord. SMS:a lösenordet till **72672**. Skriv: **kryss** (mellanslag) **djur** (mellanslag) **lösenordet** samt ditt namn, fullständig adress och storlek S-XL. (SMS-kostnad: 7 kronor.)

OBS! För att SMS-tävla behöver ditt mobilnummer registreras hos WyWallet. Det kostar inget, och du gör det bara en gång. SMS:a WW till 71798. För eventuella frågor, ring deras kundtjänst: 0771-22 50 50.

Senast **6 oktober** måste vi ha ditt svar. Lösning och vinnare presenteras i nästa nummer.

5
VINNARE

Supercat
SWEDEN

Happycat

179:-

- Stort sortiment!
- Snabb leverans
- Trygg e-handel
- Frakt från 0:-

www.supercat.se

Min hund och katt. Mitt val.

Valerie Grin, veterinär
med egna husdjur

Som veterinär med egna husdjur förstår jag den speciella relationen mellan människor och deras hundar och katter. Det är därför jag utfodrar mina egna hundar och katter med **Hill's™ Science Plan™** och rekommenderar det till andra.

Hill's™ Science Plan™ har 100% av vad hundar och katter behöver och 0% av vad de inte behöver. Mina hundar och katter älskar det.

Det är receptet för ett bättre liv.

Mer information på

hillspet.se

→ VETERINÄREN

→ ETOLOGEN

ÄTER AV VARANDRAS MAT

Jag har flera katter hemma och en liten go dvärgpudel. Iallafall så är det så att ena katten Trassel, 9 månader, han brukar springa och börja äta av Råniyaahs mat (dvärgpudeln). Är det okej att han äter av hundens mat? Och Råniyaah brukar äta av hans Friskeys också. Är det lugnt för dem att de äter av varandras mat eller?

Evelinah Westvall

SVAR Hundar och katter har lite olika behov. Katten i naturen är en ren köttätare och har ett högre behov av framförallt vissa aminosyror (byggstenar till proteiner eller äggviteämnen) än hundar som är mer allätare. Ett exempel är aminosyran taurin som hundar själva kan göra från andra aminosyror, men inte katter. Bra hundmat innehåller i och för sig ganska mycket taurin, så en katt kan klara sig på det. Att katter äter hundmat kan alltså vara ett problem, men att de gör det i liten omfattning är inget bekymmer. Hundar får ingen brist av att äta kattmat, men kattmat har en hög energitäthet, så en hund som äter mycket kattmat kan riskera att bli överviktig. ✕

Torkel Falk
Veterinär och ordförande i
Djurskyddet Helsingborg

MITT MARSVIN VERKAR LEDSEN!

Jag har en marsvinstjej som är sex månader gammal. Det är mitt första husdjur. Jag brukar gosa och klappa henne både innan jag går till skolan och när jag kommer hem. Hon rör sig inte så mycket i buren utan sitter mest stilla i sitt hus. Jag funderar på om hon saknar en kompis. Kan man ha två marsvin tillsammans utan att de bråkar? Jag vill att hon ska må bra.

Saga

Foto: iStockphoto

SVAR Det är jättebra att du hanterat ditt marsvin flera gånger om dagen. Men, marsvin är sociala flockdjur och behöver nära kontakt med andra marsvin för att må bra! Jag tycker att du så fort som möjligt ska skaffa en till marsvinshona, helst en ung som är under tre månader, då brukar det gå bra att få den äldre att acceptera nykomlingen. Innan du gör det så bör du skaffa en rejält stor bur där båda marsvinen har utrymme att komma undan om det blir lite smågnabb. En marsvinsbur kan aldrig bli för stor, stommen till en Billy-bokhylla från IKEA som man lägger på ett par bockar blir en riktigt bra bur om man klär botten och kanter med tillexempel vaxduk. Lägg tidningar i botten, sedan ett lager halm, höet som alltid ska finnas kan du lägga på burgolvet, höhackar är inte bra för marsvin. Byt ofta så att höet alltid är rent från kiss. Även om marsvinen har en stor bur med hus, stora rör, etc. så behöver de få komma ut på golvet en stund varje dag. Det finns bra information på nätet om marsvin, om kost, skötsel, etc. ✕

Ingrid Redbo
Docent i etologi och
styrelseledamot i
Djurskyddet Sverige

Hur lever din hund?

Prova världens första livsstilsanpassade foder för hund.
Nu i din zoobutik och veterinärklinik.

Vad är egentligen en djurvän? Hur beter sig en djurälskare? Är det inte självklart för oss att respektera liv? **Inget djur vill bli en "spicy salami", skriver Kitty Jutbring.**

Djur är inte sugna på att dö

Jag känner inga djur, har ingen katt som bor hemma hos mig, ingen hund och ingen hamster. Jag har aldrig ridit, inte bott på bondgård eller gått på cirkus. Jag är nämligen allergisk. Pälsdjursintolerant. Det är precis så hemskt som det låter. När en fin hund nyfiket kommer fram måste jag backa undan och dissa hela inviten. Annars överreagerar mitt immunförsvar och jag får utslag och astma.

Trots detta älskar jag djur. Jag skulle kunna titulera mig både "djurvän" och "djurälskare". Och såna är världen full av. Nätet och tv-utbudet svämmar över av roliga, gulliga djur och deras mattar och hussar som är både djurvänner och djurälskare. Men är dom verkligen det? På riktigt? Är du djurälskare om du går på zoo, cirkus och delfinshow? Tycker du verkligen att dom du älskar ska leva inhägnat, långt från sitt naturliga sammanhang för att roa dig? Tycker du att dom du är vän med ska vistas 20 på två kvadratmeter, bli dödade på löpande band, ligga styckade i din frys, på din macka, på din grill? Vill du se dina älskade vänner fräsa i trendiga tv-shower? Är det så vi behandlar nån vi älskar?

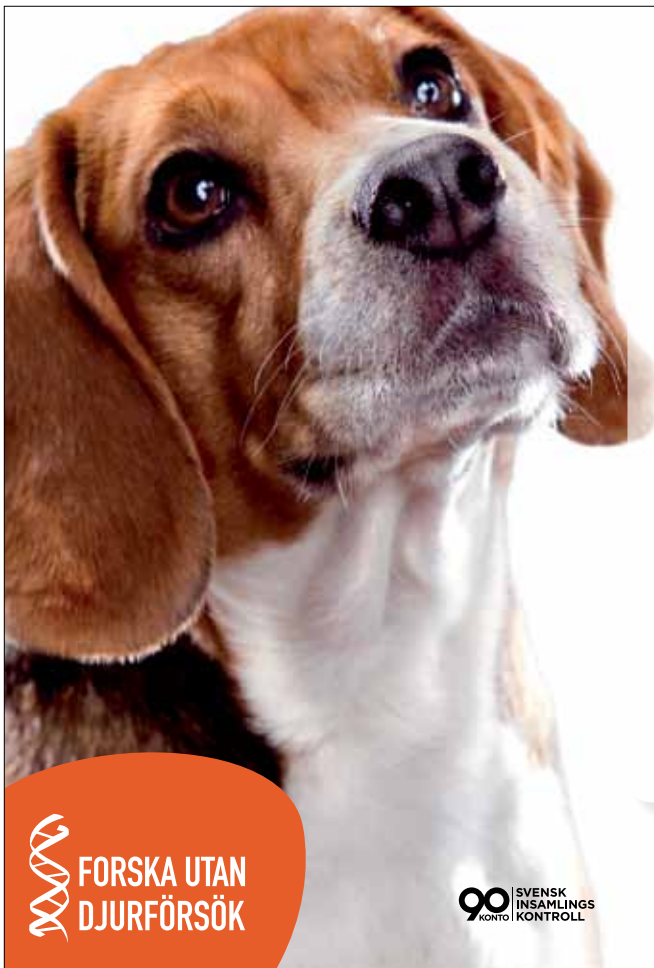
Kitty Jutbring
Krönikör, programledare och DJ.

Djur kan inte prata, inte göra sina röster hörda, dom kan inte skjuta tillbaks på jägarna, inte berätta för slaktare och tv-kockar att dom vill leva, men borde det egentligen behövas? Det blir liksom lite skrattretande och komiskt, tänk dig en ullig varelse som sekunden före slaktögonblicket säger: "Hallå där slaktarn, det har nog skett ett missförstånd, jag vill nämligen inte alls dö eller bli mat, jag vill hellre springa fritt

med mina polare och leva mitt liv, om det är ok?" Och om slaktaren då lägger ner kniven och svarar: "Nejmenoj! Ja, snacka om missförstånd! Ojoj, tur att du sa ifrån. Ut och lek med dig nu!" Som om vi går runt och låtsas att djur egentligen är lite sugna på att dö till förmån för en "spicy salami" eller nåt annat modernt. Är det inte egentligen nåt självklart för oss så kallade civiliserade människor att respektera liv? Alla liv? Liv som liv, själ som själ.

En schimpans, en gris, en hund, alla kan jämföras med en fyraåring. Att djur har nerver, endorfiner, känslor, tankar, ja allt är bevisat. Men varför ska en forskare behöva bevisa det? Jag bara undrar, för jag får inte ihop detta med djurvänner och djurälskare riktigt. Paul McCartney och hans (nu avlidna) fru Linda satt en dag i sitt hus på landet och kollade ut över ångarna och sin boskap. Plötsligt säger Paul "dom där är ju våra vänner, vi kan ju inte äta våra vänner!" Sen den dagen åt dom bara vego. Det där uppvaknandet önskar jag alla er djurälskande djurvänner. ✕

"Djur kan inte prata, inte göra sina röster hörda, dom kan inte skjuta tillbaks på jägarna, inte berätta för slaktare och tv-kockar att dom vill leva, men borde det egentligen behövas?"

HJÄLP OSS RÄDDA DJUR FRÅN DJURFÖRSÖK

Varje dag utnyttjas 2.700 djur i svenska laboratorier.
Ibland används ett och samma djur i månader och år.

Forska Utan Djurförsöks vision är en värld där forskning bedrivs framgångsrikt utan att djur utnyttjas. Vi har kommit en bra bit på väg, många djurförsök är redan ersatta. Med mer pengar kan vi se till att det utvecklas fler moderna djurfria metoder. Tillsammans med dig kan vi ersätta djurförsök i snabbare takt.

Skänk gärna en gåva på plusgiro 90 70 90-5.
Eller SMS:a **DJURVÄN** till 72980 så skänker du 50 kr
och är med och ersätter djurförsök. TACK! ♥

 FORSKA UTAN
DJURFÖRSÖK

 SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL

Hör gärna av dig!

08-749 03 40 • info@forskautandjurforsok.se • www.forskautandjurforsok.se

Respekt Empati Djur Etik

Djurskyddet Sveriges värdegrundsmaterial

- Djurinriktade värdegrundsövningar för barn i förskolan och skolan.
- Utvecklar barns empati och förståelse för andra individer.
- Vetenskapligt säkerställd effekt.
- Övningarna är anpassade till läroplanen.

Ladda ner
övningarna
kostnadsfritt på
www.rede.se

PÅ DE JAGADES SIDA

Hjälp till att minska det lidande som jakten utsätter levande, kännande djur för.
Vi är den enda organisation i Sverige som helt koncentrerar vårt arbete på problemen i samband med jakt.

Bli medlem och ställ dig på de jagades sida!

JAKT KRITIKERNA

www.jaktkritikerna.se

Rösta för djurens skull!

2014 kallas för "supervalår" eftersom vi under samma år har val både till riksdag, landsting, kommun och EU-parlament. När första valet, EU-parlamentsvalet, hölls i maj blev djurskyddsfrågorna några av frågorna som diskuterades allra mest. Partier och enskilda kandidater som särskilt lyfte frågor om djuren fick många röster. Nu, inför riksdagsvalet, talar experter om att partier kommer att lyfta dessa frågor just för att det "lönar sej".

Vi som arbetar med djurskyddsfrågor dagligen vet vilket stort engagemang det finns hos människor när det gäller hur djuren har det. Att politikerna nu inser detta är utmärkt! Låt oss nu använda vår röst i höstens val för djuren. På **sidan 39** hittar du konkreta tips om hur du kan göra.

Djuren har ingen egen röst, så nu är det vår skyldighet att tala och rösta för deras skull!

Åsa Hagelstedt
Generalsekreterare
(Här med taxen Kanel)

Kontakta vår medlemsservice

Välkommen att kontakta Djurskyddet Sveriges medlemsservice på **08-673 35 11**. Jag finns här för att svara på dina frågor. Telefontiderna är mån-tors 9-15, fre 9-14. Du kan också mejla till **info@djurskyddet.se** eller faxa till **08-673 36 66**.

Brev skickas till Djurskyddet Sverige, Virkesvägen 10, 120 30 Stockholm.

Bella Öberg

Följ oss på sociala medier

Du vet väl att Djurskyddet Sverige även finns i olika sociala medier? Genom att följa oss får du snabbt inblick i vad som händer i djurskyddsvärlden och inom organisationen.

Facebook

Här får du de senaste uppdateringarna om vad som händer inom organisation och djurskyddsvärlden. Nu är det drygt 14 000 som gillar vår sida på Facebook. Gå in och gilla du med: **facebook.com/djurskyddet**

Twitter

Här diskuterar vi djurskydd i korthet med allmänhet, politiker och branschfolk. Följ oss: **twitter.com/djurskyddet**

Instagram

Föredrar du bilder framför text? Instagram är vår senaste kanal i sociala medievärlden och vi vill gärna ha fler följare: **instagram.com/djurskyddet**

Djurskyddet Sverige är godkända som 90-kontoinnehavare av Svensk Insamlingskontroll. Ett så kallat 90-konto är ett insamlingskonto som har utfärdats av Svensk Insamlingskontroll som sedan kontrollerar hela organisationens verksamhet och ekonomi för att du som givare ska känna trygghet att din gåva används rätt. Vårt 90-konto: 90 01 06-6

Klipp av talongen här, lägg i kuvert och skicka kostnadsfritt till vår svarspostadress.

Fyll i talongen och posta den till Djurskyddet Sverige!

Ja, jag vill veta mer om hur jag kan stödja Djurskyddet Sverige. Skicka mig information om:

- ☐ Bli Djurvän (100 kr/mån)
- ☐ Ge en gåva
- ☐ Minnesgåva
- ☐ Högtidsgåva
- ☐ Ge bort medlemskap
- ☐ Testamentering

☐ Jag är redan medlem men har ny adress.
(Fyll i både din nya och gamla adress, samt medlemsnummer)

☐ Jag är redan medlem men lämnar gärna mitt telefonnummer och/eller e-post så att ni kan nå mig på flera sätt.
(Glöm inte fylla i ditt namn och medlemsnummer)

Det går också bra att mejla **info@djurskyddet.se** för att meddela din nya adress.

Namn och min nya adress:

För- och efternamn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Personnummer (ÅÅMMDD): _____

Vid adressändring; det här var min gamla adress:

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Medlemsnummer: _____

Skicka talongen till: Djurskyddet Sverige, Svarspost, Kundnr 20425761, 120 20 Stockholm

Djurskyddet Sverige där du bor!

Djurskyddet Sverige är ett riksförbund med 56 lokalföreningar över hela landet.

BLEKINGE LÄN

Djurskyddet Karlshamn

Telefon: 0702-65 00 46
djurskyddetkarlshamn@telia.com

Djurskyddet Ronneby

djurskyddet.ronneby@hotmail.com

DALARNAS LÄN

Djurskyddet Dalarna (Rättvik)

Telefon: 0736-73 77 00
rebeccakarlsson@live.se

GÄVLEBORGS LÄN

Djurskyddet Bill & Bull Söderhamn

Telefon: 0764-10 01 01
info@djurskyddetbillochbull.se

Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker

Telefon: 070-302 80 06
djurskydd_bollnas@hotmail.com

Djurskyddet Norra Hälsingland (Bjuråker)

Telefon: 0702-22 31 02
mallan.dragsved@hotmail.com

HALLANDS LÄN

Djurskyddet Norra Halland (Kungsbacka)

Telefon: 0340-65 50 75
sylvia71@hotmail.com

Djurskyddet Kattfotens Katthem i Halmstad

Telefon: 0701-55 80 08
kattfoten@kattfoten.se

Djurskyddet Varberg

Telefon: 0345-341 50
djurskyddetvarberg@hotmail.se

Halmstadortens Djurskyddsförening

Telefon: 0346-530 68
tomas.erge@telia.com

JÄMTLANDS LÄN

Djurskyddet Jämtlands Län (Östersund)

Telefon: 063-51 33 55
nra.eriksson@telia.com

JÖNKÖPINGS LÄN

Djurskyddet Eksjö

Telefon: 0702-52 82 88
cats@djurskyddet-eksjo.se

KALMAR LÄN

Djurskyddet Kalmar

Telefon: 0480-219 74
djurskyddet.kalmar@netatonce.net

Djurskyddet Oskarshamn

Telefon: 0491-188 15
oskarshamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Västervik

Telefon: 0490 - 305 18
djurskyddetvastervik@gmail.com

KRONOBERGS LÄN

Djurskyddet Kronoberg (Växjö)

Telefon: 0470-77 15 29
info@djurskyddetkronoberg.se

NORRBOTTENS LÄN

Djurskyddet Norrbotten (Luleå)

Telefon: 0730-32 21 82
jenny.lindback@hotmail.com

SKÅNE LÄN

Djurskyddet Helsingborg

Telefon: 0700-31 53 47
inger.dahl@telia.com

Djurskyddet Kullabygden (Höganäs)

Telefon: 0702-46 80 42
djurskyddet.hoganas@telia.com

Djurskyddet Landskrona

Telefon: 0738-04 96 44
djurskyddetlandskrona@hotmail.com

Djurskyddet Malmö

Telefon: 0703-11 24 40
info@djurskyddetmalmo.se

Djurskyddet Nordostskåne

Telefon: 0708-11 28 16
nordostskane@djurskyddet.se

Djurskyddet Skånekatten

Telefon: 0707-66 43 46
info@skanekatten.se

Djurskyddet Ängelholm-Bjäre

Telefon: 0761-40 49 00
angelholm-bjare@djurskyddet.se

Stiftelsen Lunds Djurskyddsfond

Telefon: 046-32 05 00
stiftelsen.lunds.djurskyddsfond@hotmail.se

STOCKHOLMS LÄN

Djurskyddet DOSO

Telefon: 08-765 66 23

Djurvännernas förening i Stockholm

Telefon: 08-755 68 46
ordf@djurvannernastockholm.se

Djurskyddet Kattvänet Haninge

Telefon: 08-776 16 80
info@kattvarnet.nu

SÖDERMANLANDS LÄN

Djurskyddet Eskilstuna

Telefon: 0704-67 03 36
ordforande@djurskyddet-eskilstuna.se

Djurskyddet Mariefred

Telefon: 070 777 19 54
djureva@hotmail.com

Djurskyddet Nyköping

Telefon: 0155-21 76 32
katthemmet@finntorpskatthem.se

Djurskyddet Strängnäs

Telefon: 070-880 54 42
strangnasdjurskydd@live.se

VÄRMLANDS LÄN

Djurskyddet Filipstad

Telefon: 072-549 38 69
filipstad@djurskyddet.se

Djurskyddet Karlstad

Telefon: 054-53 47 06
kontakt@djurskyddetkarlstad.se

Djurskyddet Kristinehamn

Telefon: 0550-151 55
djurhemmet@djurskyddetkristinehamn.se

Djurskyddet Säffle-Åmål

Telefon: 0705-8 38 145
djurskyddetsaffleamal@hotmail.se

Djurskyddet Sunne

Telefon: 0725-30 73 77
sunne@djurskyddet.se

Djurskyddet Westra Wermland (Arvika)

Telefon: 0722-33 38 10, 0722-33 38 20
westrawermland@djurskyddet.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Djurskyddet Skellefteå

Telefon: 0702-70 03 92
djurskyddetskelleftea@gmail.com

Djurskyddet Västerbotten (Umeå)

Telefon: 0706-47 34 20
info@djurskyddetvasterbotten.se

Djurskyddet Åsele Katthem Kurriyan

Telefon: 0941-109 87
aselekurriyan@hotmail.com

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Djurskyddet Härnösand

Telefon: 0611-128 17
m_elmroth@hotmail.com

Djurskyddet Katthjälpen Sundsvall

Telefon: 0730-44 60 66
info@katthjalpen.se

Djurskyddet Sundsvall

Telefon: 060-56 78 50
djurskydds@hotmail.com

Djurskyddet Ådalen (Sollefteå)

Telefon: 0620-242 67
djurskyddetadalen@hotmail.com

Djurskyddet Örnsköldsvik

Telefon: 0660-25 02 77
oviks_djurskydd@hotmail.com

VÄSTMANLANDS LÄN

Djurskyddet Köping Kattvännerna

Telefon: 0221-289 12
koping@djurskyddet.se

Djurskyddet Västerås Huskatten

Telefon: 021-18 95 98
info@huskatten.com

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Djurskyddet Bohuslän

Telefon: 0761-17 77 81
info@djurskyddetbohuslan.se

Djurskyddet Skaraborg (Töreboda)

Telefon: 0739-24 26 72
skaraborg@djurskyddet.se

Djurskyddet Skövde katthem

Telefon: 0737-03 70 31
skovdekatthem@hotmail.com

Djurskyddet Uddevalla

Telefon: 0522-51 17 08

ÖREBRO LÄN

Djurskyddet Örebro

Telefon: 070-623 83 38
gorang15@telia.com

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping

Telefon: 011-31 14 99
fiahemmet@hotmail.com

Djurskyddet Mjölby

Telefon: 0142-36 11 02
djurskyddetmjolby@gmail.com

Linköpings Djurskyddsförening

Telefon: 013-501 65
djurskydd@linkopingsdjurskydd.se

AGERA NU!

Så röstar du för djuren

- Gå till valstugorna och fråga vad partierna tänker göra för att minska antalet hemlösa katter, för att grisarna ska få böka i jorden och för att få stopp på elefanter på cirkus. Fråga också vad politikerna i din kommun och ditt landsting vill göra för att den offentliga maten som köps in ska leva upp till svensk djurskyddslag.
- Om du hellre vill kan du kontakta partierna via mejl eller telefon och ställa samma frågor.
- Om du redan vet vilket parti du vill rösta på, fråga partiet vilken kandidat som brinner särskilt för djurskyddsfrågor och sätt ett kryss för den kandidaten.
- Rösta!
- Efter valet, kontakta partiet och kandidaten du röstade på om den blev invald och säg att du röstade på denne just utifrån djurskyddsfrågor och att du hoppas att personen kommer att driva frågorna nu.

Foto: iStockphoto

Katarina Linge-hag-Ekholm

Förbundsstyrelseledamot

katarina.lingehagekholm@djurskyddet.se

SISTA ORDET

För individen finns ingen skillnad

■ **Djurskyddet Sverige har** goda möjligheter att påverka djurens situation. Vi har möjlighet att få gehör för djurskyddsfrågorna genom att påverka politikerna, handeln och myndigheterna. Vi har också en viktig funktion i att upplysa allmänheten om allt från att avstå kött från svanskuiperade grisar till att inte lämna kvar katten i sommarstugan. Vi måste vara väl pålästa, vi måste dra åt samma håll och ta med alla djurarter i arbetet.

Det har kommit en ny invånare till min lilla gård, en ljusbrun mycket vänlig engelskt fullblodsdam (hon är alltså en häst). Hon och jag promenerar i parken i sommarljuset och det är lätt att bli lite filosofisk. Jag funderar ofta på dubbelmoralen vi människor har i förhållandet till djur. Hästar betraktas som allt från familjemedlemmar till tävlingsmaterial till livsmedelsproducerande djur. Grisarna nästan alltid som produktionsenheter och fåren och ankorna ofta som vallningsobjekt. Samtidigt betraktas hundar och katter som självklara familjemedlemmar.

Jag besökte en mycket tankevärd utställning för några år sedan där man visade en modell av ett slaktsvinstall, men grisarna var utbytta mot hundar. I en hundkorg låg en griskulting mjukt och på tallriken bredvid låg en köttbit av hund. Förfärande tycker vi spontant, men varför egentligen? Rent etiskt för djurindividernas skull finns det ingen skillnad i att avliva en hund, häst eller gris. Eller att hålla djuren i trånga boxar istället för frigående. Att vi människor upplever att olika djur har olika värde beror på hur vi vill använda djuren och på vår kultur. Jag skulle vilja att alla vi som är aktiva i Djurskyddet Sverige tänker på djuren som individer som ska ha ett så bra liv som möjligt under den tid de är i livet, oavsett vilken art de tillhör. ✕

NÄSTA NUMMER

KOMMER 20 NOVEMBER

TEMA

När ditt djur blir sjukt

LÄS FLER NYHETER PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Vi finns där du finns

Agria smådjursombud

Norrbottn

Mona Lind-Jonasson 070-248 27 51
Moa Persson 0224-910 30
Anna-Karin Lenshof 070-319 29 42

Västerbotten

Mari Nyström 070-366 68 22
Veronica Framell 070-337 15 57

Västernorrland

Catarina Bogg Asplund 070-669 16 25
Michael Edlundh 070-628 59 07
Ylva Edgren 076-102 51 52

Jämtland

Ulla Svensson 0730-57 16 19
Torgny Svensson 070-356 55 05

Gävleborg

Cathrine Bröeng 070-432 41 23
Elin Lidén 070-047 11 11
Kattis Holm 0650-550 600
Pernilla Mähler 073-972 10 50

Dalarna

Annica Hacke Berg 070-428 42 97
Pillan Klebo 070-396 56 82
Lisa Warfvinge 073-679 52 88
Lars Lindh 070-557 87 07
Anna-Karin Collin 070-264 56 55
Sylvia Erikers 070-655 31 55

Uppsala

Birgitta Hasselgren 070-635 24 65
Anki Skoog 070-421 52 52
Annika Jansson 076-166 56 57
Anneli Ahlström 070-227 75 21
Maria Johansson 070-635 21 05

Värmland

Marika Elmersson 070-652 96 68
Maud Johansson Olsen 070-517 11 78
Maria Lindh 070-685 68 15
Ingela Lloyd-Willner 076-790 07 94

Bergslagen

Barbro Kamleitner 019-108 788
Therese Svensson 070-090 83 18
Marina Walström 073-331 07 09

Skaraborg

Britt Franzen 070-332 59 97
Daniel Nilsson 070-543 10 91
Micke Wadström 070-966 03 17
Monika Karlsson 0500-434 961
Catarina Asplund 070-658 75 93
Ulla-Britt Höfling 070-815 08 10
Ewa Forsberg Johansson 073-707 05 05
Ewa Granath 073-364 74 80
Marie-Louise Andersson 070-254 84 85

Stockholm

Annika Jansson 076-166 56 57
Catrine Holmquist 070-882 86 66
Elisabeth Raab-Alvarson 073-945 80 12
Ingela Stjernqvist 070-540 03 80
Lena Janson Kujanpää 070-642 03 75
Lotta Björklund 073-938 12 27
Lotta Eriksson 070-715 57 72
Marie-Louise Norén 070-404 16 24
Patricia Nordbäck 070-734 86 73
Sara Rosquist 073-391 99 29
Yvonne Svensson 070-432 42 40
Amanda Johansson 070-489 08 96
Håkan Häll 070-741 29 00

Södermanland

Sickan Beckman 070-636 40 98
Anna Gyllin 072-333 02 20
Merja Tolonen 070-210 12 16
Anna Öberg Carlsson 070-266 05 61
Håkan Häll 070-741 29 00
Louise Edlund 073-088 88 02

Östergötland

Ingrid Kjellgren 070-730 34 56
Annelie Karlsson 073-932 66 42
Viktoria Tojan Engström 070-403 82 10
Elisabeth Wennerbo 073-730 52 82
Ida Björkman 070-512 45 05

Göteborg och Bohuslän

Anki Skrucha 076-008 10 21
Birgitta Schmidt 031-41 79 34
Ingela Pässe van Reis 070-877 72 25
Anders Stöllman 070-879 04 60
Anna Pettersson 070-510 92 22

Älvsborg

Malin Oskarson 070-300 06 66
Ann-Sofie Åberg 070-215 51 83
Stefan Mattsson 070-607 3111
Lisbeth Svensson 070-551 44 94
Malin Almquist 070-864 43 86
Jennifer Gustafsson 073-061 47 65

Jönköping

Karin Lundegård 0382-204 90
Monika Ölen Krüger 070-534 47 77
Helen Wieslander 0371-982 29
Madeleine Karlsson 0390-503 92

Kalmar

Helene Borgrud 070-656 11 33
Kristina Wilsson 070-628 50 94
Marlén Svensson 070-393 12 78
Petra Karlsson 070-392 45 54

*Du når
oss dygnet
runt*

Kronoberg

Filip Svensson 070-310 37 91
Madeleine Runberg 0474-240 13

Halland

Anette Edlander 070-148 25 26
Lena Österström 073-322 82 95
Mari-Ann Andersson 070 665 70 43
Yvonne Andersson 070-825 41 90
Yvonne Ljungkvist 070-275 19 44
Cecilia Ahlstedt 070-208 89 51

Gotland

Katarina Björn 070-749 10 95
Elin Lundkvist 070-791 91 06

Göinge-Kristianstad

Acki Görborn Erlandsson 070-810 67 71
Birgitta Anzelius 070-848 93 13
Karin Thörnkvist-Nilsson 070-958 58 75
Liselotte Olsson 070-212 44 90
Suzanne Fröling Fredholm 070-201 50 65

Blekinge

Milo Blomberg 070-521 13 23
Karin Thörnkvist-Nilsson 070-958 58 75

Skåne

Gerd Cullin 076-172 71 72
Magnus Pettersson 073-332 74 01
Irene Norrman 070-371 61 92
Anna Bengtsson 070-732 51 00
Bernt Elofsson 073-058 02 89
Suzanne Fröling Fredholm 070-201 50 65
Linda Isgren 070-866 88 99
Anne Åkesson 073-672 39 35
Ingela Hansson 073-618 82 22
Erika Klintrup 072-329 60 70
Ulrika Berge 073-817 22 30
Sara Sjögren 073-406 27 57

Agria
Djurförsäkring

agria.se, 0775-88 88 88

Agria Djurförsäkring är länsförsäkringsgruppens specialtjänst för djur- och grödaförsäkring.